

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492. Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga čisto 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—

Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Posaarje

Posaarje, čigar usoda in končna državopravna pripadnost sta bili zadnje čase predmet mednarodne visoke politike, je po svoji zgodovini tip onih obmejnih dežel, ki jim je zgodovina dodelila skoro večno vlogo, da prehajajo iz rok v roke in da so nepretrgano predmet sporov med sosednimi narodi in državami. Ako naj imajo danes zgodovinski spomini vrednost polnovečnega argumenta, potem ima Francija polno pravico, da je s petnajstletno odtujitvijo Posaarja Nemčiji skušala obuditi svoje pravo na to deželo. Posaarje ne meri niti dva tisoč kvadratnih kilometrov, je pa zelo goste naseljeno, tako da ima 790 tisoč prebivalcev. Njegovo podzemlje hrani dragocene rude, ki so tudi v prvi vrsti vzrok večnega poseganja po zemlji s te ali one strani. Večji del ozemlja, kjer se bo vršilo 13. januarja prihodnjega leta ljudsko glasovanje, je stara francoska država in kulturna posest. Prišla je šele l. 1815. proti volji vsega prebivalstva pod oblast Nemčije. Duh. občevalni jezik in mišljenje preproste, čeprav po rodu nemškega naroda, — vse to je bilo v oni dobi skoz in skoz francosko. To potrjuje sam Goethe, ki je v svojih mladih letih potoval po posaarskih krajih in ugotovil, da so vsi prežeti francoskega duha.

Tako bi bila dežela gotovo tudi ostala, da je bila prepuščena sama sebi. Močne francoske manjšine in Saarbrückenu bi se bile obrzale vsaj v isti meri kakor nekatera alzaška mesta, kjer je bil francoski lošč daleko manjši. Toda v dobi industrializacije se je ravnotežje porušilo popolnoma v prid Nemcem. Premogovniki so privabili v deželo trikrat toliko novega nemškega življa, kakor je bilo domačih prebivalcev in priseljene množice so udarile svoj pečat vsej pokrajini. Po rodu nemški posaarski kmet se je zavedal svojega nemštva, francoske naselbine po mestih so še nekoliko časa živitarile kot drugorodni otkoči, končno pa potonile v nemškem morju. Obilica francoskih imen v posaarskih mestih, kojih nosilci so trdi Nemci, pričča glasno o izvršenem procesu.

Med pogajanjimi v Versaillesu so zlasti francoski vojaški krogi z vso silo delali za brezpogojno pridružitve Posaarja materi Franciji in tudi pokojni tiger Clemenceau se je z vsem početom zavzel za tako odločitev. Anglosasi, osebno predsednik Wilson, pa so se postavili na stališče, da mora mirovni dogovor v narodnostnem pogledu ustanoviti sedanje stanje in so za merodajno proglasili prirodno pravo, ne pravo, izvira joče iz zgodovine. Francozom se je posrečilo edino to, da so dosegli ljudsko glasovanje ter si izgovorili kolikor moč dolgo dobo, tekem katere naj bi narod temeljito pretehtal, za kaj se bo odločil. Ta doba za pomiritev in mirno premišljanje, preden se odločijo za usodni in odločilni korak, ni bila dovoljena niti našim rojakom na Koroskem niti Poljakom v Sleziji in na Mazurskem. Slovonom niso dovolili v Versaillesu časa za temeljit premislek in za prireditev prekrota mišljenja v pravilno smer, ki bi povedla davno zaslužene slovanske drobce v objem ostalega naroda.

Kakor zdaj stoji stvari v Posaarju glede narodnostne pripadnosti, bi ne bilo dvoma, v čigav prid bo odločilo glasovanje. Do Hitlerjevega nastopa v Nemčiji tudi v sami Franciji niti mislili niso, da bi bila glasovalna borba sploh umestna. Odkar pa je nemški narodni socializem tako temeljito razdvojil Nemce, pa so se v Parizu zavedali svojih bistveno izboljšanih položajev. V Nemčiji divja boj na nož zoper marksiste, ki imajo med saarskimi delavci lepo večino, v Nemčiji se vodi ljuta borba med cerkvijo in totalitarno državo, Nemčiji se obupno bori z gospodarskimi težavami — vse to daje posaarskemu ljudstvu dovolj povoda, da razmišlja o svoji bližnji in važni odločitvi. V takih prilikah je tudi narodno zavednemu Nemcu skrajno težko glasovati za golo narodnostno načelo in z glasovanjem zapostavitviti vse svoje ostale življenjske interese.

Ni dvoma, da se Hitlerjevci zavedajo teh neugodnih momentov, ki bi morda le lahko privedli marsikoga izmed 300.000 nemških glasovalcev do tega, da bi dal prednost svobodi in človečanstvu pred samim dejstvom narodnostne pripadnosti. Osebito, ker ima vsak glasovalec zasilen izhod, da v prvi vrsti le ne gre za narodnostno, marveč za državno pripadnost. Iz Berlina so tedaj razvili silno delavnost, ki resno ograja mir in red v deželi. Nasilje se je tako zelo razmahnilo, da je v opasnosti svoboda glasovanja in zlasti svoboda odločitve. Grožnje s kasnejšim krvavim obračunom so na dnevnem redu in geslo nemške propagande je šentjermejska noč proti onim, ki ne bi glasovali za Nemčijo. Nemci so vse do zadnjega časa tajili število onih organiziranih Posaarcev, ko so se zavezali glasovati za Nemčijo, nedavno pa je minister Göbbels izdal, da je takih Posaarcev okoli 400.000. S tem pretiranjem ni storil nikake usluge nemški stvari, kajti ugotovlje-

EVROPA NE PLAČA VEČ VOJNIH DOLGOV AMERIKI

Sedaj se je tudi Anglija pridružila fronti evropskih dolžnikov Ameriki in odpovedala nadaljnja plačila vojnih dolgov

Pariz, 5. junija. r. Čeprav je zanimanje vse javnosti osredotočeno na diplomatske akcije v Ženevi, vendar tukajšnji politični krogi z velikim zanimanjem spremljajo tudi razvoj vprašanja vojnih dolgov Ameriki, ki ga je znova sprožil predsednik Roosevelt s svojo poslanico vsem ameriškim dolžnikom. Kakor znano, je Roosevelt v svoji poslanici zahteval, naj evropski dolžniki brezpogojno poravnajo vse svoje zapadle obroke in v bodoče vestno izpolnjujejo svoje obveznosti. Obenem se je napovedovalo, da bo Amerika napovedala gospodarski bojot vsem državam, ki se ne bi odzvale pozivu predsednika Roosevelta. Večina držav je že doslej odklanjala plačila in zahtevala novo ureditev vprašanja vojnih dolgov v zvezi s splošnim položajem svetovnega gospodarstva. Le Anglija je tvorila izjemo. Sedaj pa se je tudi ona pridružila fronti evropskih dolžnikov in sporočila, da ustavlja vsako plačilo vse do tlej, dokler se vprašanje dolgov ne uredi na docela novi in pravičnejši podlagi. V tukajšnjih krogih sodijo, da pomeni ta korak angleške vlade popoln preokret v vprašanju dolgov in da utegne angleška nota postati izhodišče za končno ureditev tega zamotanega vprašanja.

Nota angleške vlade

Washington, 5. junija AA. V svoji noti o vojnih dolgovih, ki je bila izročena večeraj v Washingtonu, pravi angleška vlada, da se je morala odločiti za plačilo zneska 262 milijonov dolarjev, ali pa za odločitev plačila vse dotlej, dokler ne bi bilo vprašanje vojnih dolgov z ameriško vlado dokončno urejeno.

Nota nato navaja, da se je rešitev vprašanja vojnih dolgov zavlekla zaradi dogodkov, na katere ni imela nobenega vpliva ne angleška ne ameriška vlada. Angleška vlada ni smela prevzeti nase odgovornosti za dejanje, ki bi z eno potezo obnovilo vse stari plačilni sistem meddržavnih vojnih dolgov. Če bi Velika Britanija plačala dolžne vsote Zedinjenim državam, bi morala tudi sama zahtevati podobna plačila od svojih dolžnikov. S tem pa bi povzročila razmere, ki so v prvi vrsti povzročile sedanjo stisko celokupnega svetovnega gospodarstva. S takim ravnanjem je ameriška vlada vrgla na evropsko celno bombo, ki bi pretresla gospodarsko življenje vseh 5 celin. Hkratu bi tudi zmanjšala vsako možnost gospodarske obnove sveta.

Angleška vlada je zato sklenila odločiti plačila, dokler se ne pokaže prilika za razumno ureditev meddržavnih vojnih dolgov, vendar ne zanika prevzetih obvez. Pripravljeni so pogajati se o vojnih dolgovih, kadarkoli bo to zahteval predsed-

nik Zedinjenih držav in sklical konferenco o tem vprašanju.

Angleška vlada je zaradi svetovne gospodarske stiske odložila svoje terjatve napram svojim dolžnikom. Vojni dolgovni niso produktivne narave in jih zato ni mogoče likvidirati z navadnim in prirodnim tokom gospodarskega življenja. Ogromni in umetni transferni prenos, ki bi nastali s plačili vojnih dolgov, bi povzročili nered in popolno zmedo v svetovnih valutnih sistemih. Kar se tiče angleškega proračuna, ki je zdaj po 19 letih postal aktiven, pa pravi angleška vlada, da je to posledica nezasišane davčne obremenitve angleškega naroda, ki je skoro dvakrat večje od obremenitve ameriških državljanov z vzemnimi in državnimi davki.

New York, 5. junija AA. »New York Herald Tribune« komentira prve izjave uglednih ameriških parlamentarcev o angleški noti in pravi, da bo morala zdaj večina obeh domov ameriškega parlamenta izpremeniti svoje stališče o vojnih dolgovih. Če tega ne bosta storila, bodo Zedinjene države ostale brez svojih terjatev, izvzemši neznatne vsote, ki jih plača Finska.

Razočaranje v Ameriki

Washington, 5. junija. AA. Ameriški uradni krogi so zaradi angleške note dokaj razočarani. Zdjaj čakajo še na izjave drugih dolžnikov povojnih dolgov.

Evropski varnostni pakt

14 držav se je že izreklo za iniciativni predlog Francije in Rusije — Medsebojno jamstvo mej in miru

Beograd, 5. junija. M. Za časa zasedanja predsedstva razorožitvene konference so bile z vseh strani izražene želje, naj se prepreči razid konference, ker bi se s tem izkazalo nezadržljivo tekmovanje v orožovanju. Toda med tem, ko so v vseh dosedanjih razpravah na razorožitveni konferenci razpravljali predvsem o problemu, kako skčiti orožbene sile posameznih držav, kar je bilo v nasprotju s francosko težavo o potrebi zagotovitve organizirane varnosti, so sedaj zastopniki 14 držav izjavili, da je treba predvsem zagotoviti in organizirati varnost ter šele nato načeti vprašanje o razorožitvi.

Francija in Rusija sta razvili veliko aktivnost, da bi preprečili tudi druge države, da bi bilo najbolj primerno z regionalnimi pakti o vzajemni pomoči v primeru napadov znatno ublažiti sedanjo težko atmosfero v Evropi. Z jamstvom varnosti bi uspelo vsaki državi zagotoviti sedanji status quo, kakor tudi politično, gospodarsko in vojaško pomoč v primeru, da jo kakšna druga država napade, ne da bi bila izzvana. Tudi zastopniki takozvanih nevtralnih držav, ki sodelujejo na razorožitveni konferenci, smatrajo, da je varnost eno glavnih vprašanj, ki jih bo treba urediti, preden bo mogoče doseči sporazum o resnični razorožitvi.

Kakor znano, je Francija prva spoznala veliki pomen Rusije za ohranitev miru v Evropi ter je že pred več leti poskušala privesti Ruse v Društvo narodov in jim tako omogočiti, da postanejo močan faktor evropske in mednarodne politike. S sklenjenimi pakti o nenapadanju kakor tudi s

protokoli o definiciji napadalca, se je samodeloma organizirala mednarodna varnost. Če se to zgodi, je treba pibiti, da bo Francija storila veliko delo baš sedaj, ko se pogaja z Rusijo, da bi podpisala s vsemi državami, ki bi na to pristale, pakt o vzajemni pomoči v primeru napada, ki ga prizadeta država ni izzvala.

V ta namen so sestavili dva predloga, ki bi stvarno zagotovila varnost v vzhodni in jugovzhodni Evropi. Prvi pakt naj bi podpisala Rusija z baltskimi državami in Poljsko, druga pa s Francijo, Belgijo, državami Male antante in državami balkanske zveze.

To poslednje delo še ni dobilo konkretnih oblik, ker morajo prizadeti državni sindirati teren tudi pri ostalih diplomatskih zastopstvih v Ženevi, ki sodelujejo na razorožitveni konferenci. Prepričati jih morajo, da bo ta skupina držav resnično stremela po ohranitvi teritorialnega statusa quo in si zagotovila vzajemno pomoč v primeru napada s kake tretje strani, da pa nikakor ne bo naperjena proti katerikoli državi ter da tudi ne bo predstavljala takega sistema zveze, kakršne so bile predvorne antante in zveze. Ta skupina pa tudi ne želi ostati sama zase, nego si bo prizadevala pridobiti tudi druge države, če pristanejo na njene pogoje. Zaradi tega je v celoti defenzivnega značaja in se ji bodo lahko pridružile vse druge države, ki bodo sprejele določbe, na katerih bo slonel celotni garancijski sistem za vzajemno podpiranje. Že sedaj, pa tudi v bodoče bo ta akcija še velikega pomena. Prvi rezultati pa se bodo vsekar pokazali že v najbližji bodočnosti.

Nj. Vel. kralj zopet v Beogradu

Beograd, 5. junija p. Nj. Vel. kralj se je po svojem triumfalnem potovanju po Podrinju danes vrnil v prestolnico.

Zakon o mestih v ministrskem svetu

Beograd, 5. junija. p. Vlada je snoči razpravljala o načrtih, ki se nanašajo na spremembo zakona o mestnih občinah. Razprava se je oslanjala na predloge Zveze mest. Zakonski načrt bo takoj predložen Narodni skupščini, ki se sestane 8. t. m. in bo že na prvi seji imenovala poseben odbor, da prouči zakonski predlog o mestnih občinah.

no je, da število upravičenih glasovalcev ne bo seglo preko 300.000. Göbbels pa je hotel s svojo številko le še zastraniti tisoče neodločenih. Vendar pa so se kljub terorju komunisti in katoliška stranka odločili in izdali poziv, naj njihovi pristaši glasujejo za samostojno Posaarje, oziroma za današnje stanje, ker glasovanje dopušča tudi to tretjo eventualnost. Le-ta pa je za Nemčijo ravno najopasnejša.

Teror nemške propagande je doslej tudi onemogočil Nemčiji sprejetje plebiscitnega sporazuma, vendar je moral naposled nemški zunanji minister Neurath le pristati nanj, čeprav določa še eno leto po glasovanju kot prehodno stanje, v teku katerega je vsakdo lahko

Zopet peklenski stroj v vlaku

Zagreb, 5. junija. AA. Danes ob 12.24 je na železniški postaji v Zagrebu eksplodiral peklenski stroj v stranišču kurznega voza Pariz - Strasbourg - Monakovo - Jesenice - Beograd, ki se je nahajal v sestavi brzovlaka Pariz - Beograd. Peklenski stroj je poškodoval prednji del voza in razbil vse šipe na oknih. Človeških žrtev ni bilo. Uprava policije v Zagrebu je takoj uvedla preiskavo. Po ugotovitvah strokovne komisije, ki je preiskala dele ure, ki je bila nameščena v stroju, je bila ura navita 12 ur pred eksplozijo, tako da je sklepati, da je bil peklenski stroj postavljen v voz pred prihodom vlaka v Jugoslavijo.

pritoži na plebiscitno sodišče, ako bi se mu zgodila zaradi glasovanja kaka krivica. V sporazumu sta se Francija in Nemčija zavezali, da ne bosta nikakor skušali vplivati na svobodo glasovanja. Nemčija se je na vso moč branila sporazuma, ki je moralno ojačil Francozom priznani tabor ter mu vzbudil zavest, da ima proti terorju mogočnega zaščitnika. Vsekakor pa bo ostalega pol leta do plebiscita dalo prilike še za mnoge borbe, ki naj odločijo pripadnost ali avtonomijo Posaarja. Izguba tega ozemlja bi pomenila strahovit udarec za Hitlerjevstvo, kajti neugoden potek glasovanja bi bil prisilati res samo narodnemu socializmu, ki bi zato silno utrpel na svoji avtoriteti v Nemčiji sami.

Pred odgoditvijo razorožitvene konference

Po odgoditvi pa naj bi se nadaljevala pogajanja za dosego sporazuma

Ženeva, 5. junija. w. Ker na včerajšnji seji glavnega odbora še ni prišlo do nikake odločitve o usodi same konference, in tudi ne do kakega sporazuma, je vsa politična javnost z največjim zanimanjem pričakovala današnje sejo, ker se je govorilo, da namerava Anglija preekati situacijo in predlagati odložitve konference. Obenem se je napovedovalo, da bo stavel Henderson docela nov predlog, čigar vsebina ni bila nikomur znana.

Te napovedi so se danes uresničile. Na popoldanski seji glavnega odbora razorožitvene konference je predsednik Henderson predlagal sprejetje resolucije, čije pomen razlagajo splošno tako, da hoče Henderson konference za sedaj odgoditi, medtem pa naj bi podrobni razpravljali o ozi v vrsti predlogov in vprašanj, ki so se pojavila v teku sedanjih razprav. Predpogoj za tako rešitev pa bi bil svedea sporazum med velesilami in odstranitev političnih nasprotstev, ki so se pojavila v teku sedanjega zasedanja glavnega odbora. Henderson pa hoče medtem pospešiti svoja prizadevanja za dosego razorožitvenega sporazuma med velesilami in obenem pridobiti Nemčijo za povratek na razorožitveno konferenco.

Henderson je takoj v začetku seje predlagal, naj se predlog Litvinova, po katerem naj bi se razorožitvena konferenca pretvorila v stalno mirovno konferenco, predloži najprvo vladam vseh na konferenci zastopanih držav v podrobnejšo proučitev. Kar se tiče predlogov glede sklenitve nenapadalnega pakta in evropskega pakta o vzajemni medsebojni pomoči v varstveno statusa quo in čuvanja miru, pa naj bi tvorili predmet pogajanj med posameznimi zainteresiranimi državami. Pododbor predsedstva razorožitvene konference naj bi medtem razpravljal o vprašanju jamstva varnosti, kakor to zahteva Francija. Ker vsebujejo tako francoska, kakor italijanska, angleška in nemška nota mnogo dodirnih točk, na podlagi katerih obstoja možnost za sporazum, naj bi se predsedstvu razorožitvene konference poverila naloga, da skuša to doseči in odstraniti ostojeca nasprotstva. V to svrhu naj se predsedstvo pooblasti, da pritegne k sodelovanju zastopnike raznih držav. Šele potem, če se izkaže, da obstoja verjetnost sporazuma o razorožitveni konvenciji, naj se ponovno skliče glavni odbor konference.

Popoldanska seja

Popoldanska seja je bila posvečena debati o Hendersonovem predlogu za odgoditev konference in je potekla precej razburjeno. Norveški zastopnik Lange je izjavil, da se v splošnem strinja s Hendersonovimi predlogi. Poljski zunanji minister Beck je predlagal, naj se črta odstavek Hendersonove resolucije, ki govori o pogajanjih velesil in njihovih not, ker niso bile uradno predložene konferenci. Po govoru Becka je bila seja za eno uro prekinjena. Po zopetni otvoritvi se je angleški zastopnik lord Eden brezpogojno zavezal za Hendersonov predlog.

Francoski zunanji minister Barthou je nato zelo ostro kritiziral resolucijski načrt Hendersona ter je izjavil, da je bilo v debati razorožitvene konference v prejšnjem tednu varnostno vprašanje v ospredju diskusije. To pa se nikakor ne vidi iz Hendersonovega resolucijskega načrta, ki smatra bač nasprotno to vprašanje za povratno stvar. Glede vprašanja razprave

V javnosti prevladuje mnenje, da bo predsednik Roosevelt počakal še na te izjave, nato pa bo z drznim zamahom skušal presekat to vprašanje s tem, da bo najprvo povabil Veliko Britanijo na pogajanja o plačilu dolgov v obsegu in znesku, ki ga bo sama določila kot v sedanjih gospodarskih in finančnih okoliščinah možnega.

Neki krogi trde tudi, da vsebina angleške note nikakor ne izključuje nekega simboličnega plačila dne 15. junija. Verjetno je, da čaka angleška vlada na neka jamstva s strani Zedinjenih držav, predvsem na izjavo, da za Veliko Britanijo ne bodo veljale določbe Johnsonovega zakona.

Washington, 5. junija. AA. Leško rečemo, da angleška nota med uglednimi člani obeh domov ameriškega kongresa ni povzročila posebne nevolje nasproti Veliki Britaniji. Senator Johnson je sicer dejal, da smatra, da je Anglija s to noto končno odbila svoje obveznosti. Senator Pittman pa je mnenja, da Anglija zaradi sedanje borbe med dolarjem in funtom sploh ni mogla drugače ravnati. Senator Borah pravi v svoji izjavi da ni pričakoval, da bo hotela Velika Britanija plačati. Po njegovem mnenju je rešitev samo v trgovinskem sporazumu med Zedinjenimi državami in posameznimi deli angleškega imperija. Smatra, da bi Zedinjene države za primer dobre trgovinske pogodbe mogle v vprašanju vojnih dolgov celo formalno popustiti. Po Borahovem mnenju bo Johnsonov zakon o vojnih dolgovih prinesel Zedinjenim državam samo škodo.

Tudi Italija ustavila plačil

New York, 5. junija. AA. Listi objavljajo angleško noto o vojnih dolgovih, ki v bistvu ponavljajo razloge iz note z dne 1. decembra 1933. Verjetno je, da bodo Italija in druge države, ki so dozdaj plačale samo simbolične obroke, sledile primeru Velike Britanije in da se bodo sklicevale na iste razloge.

z zainteresiranimi državami, s katerimi je treba v prvi vrsti pač razumeti Nemčijo, je izjavil Barthou, da je Francija pripravljena za taka pogajanja, toda v Ženevi. Nato je Barthou kritiziral zlasti odstavek resolucijskega načrta Hendersona, ki ga je v resnici najbrže sestavil Madariaga. Na to izjavo je španski zastopnik prekinil Barthoua, nakar je prišlo med obema do razburljive debate. Barthou je izjavil, da mu do sedaj še ni bilo znano, da je v Ženevi običaj prekiniti govornika. Ako pa se hoče ta dogodek smatrati kot precedenčni slučaj, ter uvesti metode, da se govorniki med sebojno prekinjajo, se bo tudi on v bodoče poslužil te metode. Končno je izjavil Barthou, da Francija nikoli ne bo pristala na resolucijo, ki ne bi odgovarjala stanju dela konference in ki ne pripisuje vprašanju varnosti pomena, ki mu gre.

Odgoditev konference Male antante?

Praga, 5. junija. w. Kakor poročajo »Lidove Noviny«, je prihodnja konferenca Male antante zaradi ženevskih posvetovanj zopet odgodena ter se bo pričela najbrže šele 29. t. m. v Bukarešti. V ospredju posvetovanj bodo rezultati razorožitvenih pogajanj in nova konstelacija mednarodne politike, ki je karakterizirana po francosko-ruskem zblizanju. V tem času se bodo tudi dosegli pogoji za normalizacijo odnosov Male antante in Rusije. Razpravljalo se bo tudi o zblizanju med balkanskimi državami in o tendencah, ki stremijo za tem, da se sklene vzhodni Locarno z udeležbo Rusije.

Spremembe v rumunski vladi

Bukarešta, 5. junija AA. Rador poroča: Državni podtajnik predsedništva ministrskega sveta, ministrstva za delo in prostovolnega ministrstva so odstopili. Njim bodo sledili tudi drugi državni podtajniki. Predsednik vlade Tatarescu namerava obdržati samo tri državne podtajnike, in sicer pri predsedništvu ministrskega sveta Mavrodija, v zunanjem ministrstvu Saveria Radulesca in pri letalskem ministrstvu Srimesca.

Zasedanje češkoslovaškega parlamenta

Praga, 5. junija. v. Plenum poslanske zbornice se je danes po daljšem odmoru zopet sestel. Danes so delali predvsem v zunanjih odborih. Sprejeti so bili dodatni dogovori k trgovinski pogodbi z Nizozemsko, trgovinska pogodba z Grčijo in trgovinska pogodba s Turčijo.

Povratek »Čeljuskincev« v Moskvo

Moskva, 5. junija. Š. Snoči sta se vodji »Čeljuskincev« prof. Šmit in pilot Usakov vrnila v Rusijo. Ze na obmejni postaji Je gorilov so jima pridili svečan sprejem Prof. Šmit se je zahvalil Rusiji in vsemu svetu za moralno in realno pomoč brodo loncev v Moskvi, kamor sta prispela da nes dopolne. So ju sprejeli vsi člani v de, eksekutive in vodstva sindikatov. »

Položaj po predsedniških volitvah v češkoslovaški

Konec političnega premirja — Borba za volilni termin Za in proti žitnemu monopolu — Volilna reforma

In. Praga, 3. junija. **Politična sezona v češkoslovaški republiki** kaže vse drugače lice, kakor pred predsedniškimi volitvami. Takrat je vladalo skozi več mesecev nekako premirje in splošno politično idilo je le tu pa tam motila narodna demokratska opozicija s svojim odporom proti devalvaciji krome. Druge stranke, češke in nemške, pa so se izogibale konfliktov in celo Hlinkovi avtonomisti so kazali tako umerjenost in vzdržnost, da se je v marsikaterih krogih resno računalo z možnostjo njihovega vstopa v vladno koalicijo.

Vladne stranke so se posebno trudile, da pokažejo na zunanjo svojo notranjo sklenjenost in njihova trezna pozitivna politika je res mnogo pripomogla k slajnemu uspehu Masarykove četrte izvolitve. Zato pa je nervoznost strank po predsedniških izvolitvah toliko večja. Stopnjujejo se volitveno razpoloženje, kajti legislativna doba češkoslovaškega parlamenta se bliža svoji koncu in morda se bodo volitve vršile še to jesen, najkasneje pa prihodnje spomladi.

Za enkrat najbolj vzemirja stranke dolžitev volilnega termina. Nobena tajnost ni, da v okrilju same vlade v tem pogledu ni edinstva. Za kulisami se vrši za javnost malo vidna, zato pa tem bolj intenzivna borba o tem, ali naj stopijo na plan po glasovnice že v jeseni, ali pa šele prihodnje pomladi. Posebno nemške vladne stranke ne gledajo nič kaj zaupljivo v volilno bodočnost. Tudi socialnim demokratom obeh narodnosti se očividno preveč ne mudi, kajti kdo ve, ali jim prinese prihodnji parlament isto ugodno pozicijo, kakor jo imajo zdaj. Zato se nikdo ne čudi samozatajevanju socialistov, ki prinašajo svoji zvezi z agrarci pomembne žrtve, samo da se ohrani koalicijski blok. Agrarci se zopet zavedajo svojega pomena kot najmočnejša vladna skupina in z velikim elanom zastopajo svoje zahteve, hoteč prinesiti svojim volilcem kar največ darov in si jih čim bolj navezati za bližajočo se volilno kampanjo. Seveda tudi ostale stranke ne držijo rok križem in usmerjajo svoje delovanje v veliki meri po vidikih volilne borbe. Volilna psiha je se po značaju sedaj v parlamentarnih pogajanjih in seveda otežuje sporazume.

Kakor že rečeno, niti v vladi in pri koaliranih strankah ni prave edinstva. V prvi vrsti so tu gospodarska vprašanja, ki čakajo nujne rešitve, pa tudi političnih zadev je precej še nerešenih; vendar do zdaj še ni uspelo ministrom, da se zedinijo na skupne smernice. Zadnji ministrski svet je moral biti odgođen, ker se je izkazalo, da gre do mnenja strank in resortov predaleč vsakebdi.

Najaktualnejša je menda zadeva žitnega monopola. Agrarci napenjajo vse sile, da izvojujejo zmago svojemu predlogu. Pridobili so že na svojo stran socialne demokrate, akoravno so ti menda s težkim srcem ugrizniti v agrarno jabolko. Ni pa agrarcem uspelo ogreti za monopol narodnih socialistov in tudi klerikalna stranka se upira. Največ težav pa povzročajo agrarcem lastni pristaši, katerih mnenja o žitnem monopolu so precej deljena. Krogi žitne trgovine in mlinske industrije pa predlog seveda ostro odklanjajo in imajo goreče zagovornike v taboru narodnih demokratov. Nasprotniki monopola pred vsem uveljavljajo riziko, ki utegne nastati po agrarnem eksperimentu za državne finance. Ta pomislek delijo tudi finančni krogi z ministrom dr. Traplom in guvernerjem Narodne ban-

ke dr. Englišem na čelu. V poučenih krogih se zatrjuje, da sta imenovana visoka predstavnika državnih financ zagrozila celo svojo demisijo, če bi se sprejel agrarni predlog. Tako krije monopolna afera v sebi nevarnost, da se pojavijo v vladnem bloku težko zaceljive razpoke.

Drugo nič manj važno sporno vprašanje je reforma socialnega zavarovanja. Tudi tu bi agrarci radi dosegli za kmetijstvo znatne olajšave in nikakor ne izgleda, da bi hoteli v svojih zahtevah mnogo popuščati. Tudi ta zadeva bo menda za vladno koalicijo trd oreh.

Manj opasno je vprašanje budžetnih omejitev, za katere je posebna komisija izdelala obširen predlog. Prizadeto bi bilo z nameravano štednjo pred vsem visoko in srednje šolstvo. Razume se, da okrnjenje kulturnih zavodov, na katere je narod po pravici ponosen, ni popularno. Zlasti se bje že skozi mesece v češkoslovaški javnosti živahna borba za ohranitev popolne Masarykove univerze v Brnu. Izgleda zato, da bo radikalna štednja ostala na papirju in da se zlasti visoke šole nimajo več bati globokih posegljajev v svoj obstoj. V tem pogledu so vse vladne stranke približno enako prizadete in vsaj pred volitvami ne bo nobena rada prevzela odločnih ukrepov na svoj konto. Drugo vprašanje je, kje se bo našla pot za prihodnje proračunsko ravnovesje. Toda to je skrb, s katero se bo imel ukvarjati šele novi parlament.

Bolj aktualno postaja vprašanje volilne reforme, ki se že dolgo pripravlja in ki je celj menda vseh strank, vladnih kakor opozicijskih. Predlogov in načrtov se je pojavilo že mnogo, in še nedavno sta eksperta v volilni zakonodaji, senator dr. Kronski in docent dr. Kliment, objavila ob sežeh projekt novega volilnega reda. Največ se diskutira v političnih krogih o odpravi vezanih kandidatih list. Toda mnenja grede tako daleč vsakebdi, da je težko verjeti na rešitev in parlamentarno izglasovanje volilne reforme še v tem zasedanju. Razume se, da je volilna atmosfera za preudarno in objektivno rešitev takega košljivega vprašanja malo ugodna.

Ali vprašanje novega volilnega reda se more na vse zadnje še odložiti. Drugače pa je s sedanjim pooblastilnim zakonom, katerega veljavnosti so dnevi že šteti. V splošnem se od vseh strani priznava, da današnje gospodarske in socialne razmere opravčujejo izredna pooblastila, na katerih podlagi mora vlada reševati nujne zadeve brez odlašanja in zavlačevanja, kakor je v parlamentarnem obravnavanju skoro neizogibno. Vlada pa bi tokrat rada razširila dosedanje pooblastilo tudi na politične zadeve, vendar je vprašanje, ali bo to tako lahko dosegla. Računati namreč nima samo z odporom opozicije, za katero je pooblastilni zakon zadeva zaupanja. Boriti se bo morala tudi proti pomislekom v lastnem taboru. Klerikalna stranka je namreč že zavzela stališče, da odklanja razširjenje pooblastila kot nepotrebno in da hoče privoliti samo v podaljšanje sedanjega stanja.

Iz vsega se vidi, da se ima češkoslovaška vlada boriti s tehtnimi skrbmi ter da bo morala pokazati veliko državniško spretnost, če bo hotela premostiti vse ovire in težave vsaj v lastnem taboru. Verjetno pa je, da bo na koncu vendarle našla izhod iz današnjih zadreg, že zato, ker nobena koalicijska stranka ne razodeva želje, da bi v oči volitev zamenjala vladno okrilje s trnjevim potom opozicije.

Pomen vstopa Rusije v Društvo narodov

Tudi Italijani priznavajo uspeh francoske politike Rusija in Francija bosta gospodarja Evrope

Rim, 5. junija. Č. »Giornale di Italia« je danes objavil članek fašističnega publicista Gayde o vstopu Rusije v Društvo narodov. Gayda pravi med drugim:

Ni nobenega dvoma, da je vstop Rusije v Društvo narodov velikega pomena za vso Evropo in ves ostali svet. Če Rusija zares postane članica te mednarodne ustanove je gotovo, da se bo znatno dvignil ugled in vpliv Društva narodov. Tokrat moramo priznati, da je Francija izvajala modro mednarodno politiko. Kajti ugotoviti je treba, da je ženevska institucija z izstopom Nemčije in Japonske izgubila mnogo na ugledu. To je bilo treba popraviti. Ker se Nemčija brez dejanskega priznanja njenih pravic do oborožitve ni hotela vrniti v Društvo narodov, se je Francija morala obrniti na Rusijo in to ji je tudi uspelo. Povsem gotovo je, da bo na jesenskem zasedanju Društva narodov francoska delegacija stavila službeni predlog da se Rusija sprejme v to mednarodno ustanovo. Za enkrat se še ne ve, kakšno stališče bo napram temu predlogu zavzel

svet Društva narodov. Če pa bo Rusija sprejeta, bo vsekakor potrebno priznati tudi Poljski stalni sedež v svetu.

Sovjeti bodo hvaležni Franciji za to uslugo in bodo podpirali francosko zunanjo politiko. Italija pa ima povod za sum, da bo to medsebojno podpiranje obeh vesil prekoračilo meje lojalnega sodelovanja. Še bolj ko Rusija francosko, želi Francija ruskega sodelovanja in vojne zveze z Moskvo. Kajti obe vesili bi tedaj dočela zagospodarili v Evropi.

Kljub temu Italija ni proti vstopu Rusije v Društvo narodov. Ministrski predsednik Mussolini je še pred kratkim dejal: Društvo narodov brez Nemčije in Rusije ni Društvo narodov. Italijanska zunanja politika mora vplivati na ostale sile, da se zavzamejo za to da bosta tako Nemčija kakor Rusija v Društvo narodov kajti brez njiju ženevska institucija izgubi svoji smisel in svoj namen. Italija bo v vsakem pogledu iskreno podpirala sleherni akcijo za sprejem Rusije v Društvo narodov.

Gospodarska konferenca v Beogradu

Beograd, 5. junija. p. Jutri bo v prostorih industrijske zbornice konferenca vseh zbornic z nalogo da razpravljajo o vprašanjih glede ukrepov zoper gospodarsko krizo in o sodelovanju zastopnikov posameznih zbornic pri sestavi načrtov za spremembo dosedanjega obrtnega zakona. Konferenca se prične ob 9. dopoldne. V nedeljek se sestanejo k plenarni seji zastopniki obrtniških zbornic iz vse države.

Posvetitev zagrebskega škofa

Zagreb, 5. junija. Č. V nedeljo, dne 25. t. m. bo novoimenovani nadškofijski koadjutor dr. Alojzij Stepinac posvečen za škofa. Posvetitev bo izvršil nadškof dr. Bauer ob asistenci sarajevskega nadškofa dr. Sarića in splitskega škofa Bonifacija. Prisostvoval bo tudi papeški nuncij msgr. Pellegrinetti. Včeraj je nadškof dr. Bauer izročil dr. Stepincu zlato verižico križ in prstan kot znake njegove škofovske časti.

Sreska skupščina JNS v Celju

Popolna konsolidacija med nacionalnimi ljudmi — Razdiralno delo bojevnštva — Poročilo posl. Prekorška

Organizacija JNS za celjski srez je imela v sredo, 30. maja popoldne v Celju svojo redno skupščino, ki so ji prisostvovali delegati vseh občinskih organizacij v srezu.

Predsednik dr. Ernest Kalan je ob otvoritvi pristožno pozdravil vse zborovalce, zlasti pa narodnega poslance Ivana Prekorška. Obširno in izčrpno je poročal o delu sreske organizacije ter o raznih aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih. Delo sreske organizacije je bilo v preteklem letu v glavnem posvečeno vprašanju komasacije občin, občinskih volitvam ter poglabitvi in izpolnitvi strankne organizacije. Delo pri komasaciji občin je bilo zelo težavno in delikatno. Danes je vprašanje občin rešeno tako, da so izpolnjene skoro vse utemeljene želje prizadetih. Sreska organizacija in vse prizadete občine dolgujejo zlasti g. poslancu Prekoršku toplo zahvalo za neumorno delo, ki ga je posvetil tej stvari.

Občinske volitve

Za občinske volitve lani 15. oktobra smo v smislu svojega programa ponudili nasprotnikom sporazum, ker smo mnenja, naj občinsko zastopstvo ne bo torišče političnih bojev, ampak kraj stvarnega in resnega dela za gospodarske, socialne in kulturne potrebe prebivalstva. Naši nasprotniki pa so nenadoma prekinili vsa pogajanja in odpovedali vse sporazume. Klerikalizem in punktaštvo sta dvignila glavo. Tedaj je naša ljudje in naše zveste delavce po občinah prešinila trdna odločnost in neomajna volja, da je treba zmagati brezpogojno. In res so dosegli, da je v vseh občinah celjskega sreza zaplapolala zastava narodnega in državnega edinstva. V 21 občinah smo dobili 6283 glasov in 385 mandatov, nasproti liste 3360 glasov in 49 mandatov, socialisti pa 365 glasov in 6 mandatov. Celjski srez je dosegel razmeroma nenajdeni rezultat med vsemi srezji v dravski banovini.

Z občinskimi volitvami je prišel v naše organizacije nov zalet. Povsod se je pričelo marljivo delo in celjski srez spada danes med najboljše organizirane sreze. Nacionalni ljudje v srezu so povsod složni.

Bojevniška akcija

V marljivo konstruktivno delo pa se je zanesla v zadnjih mesecih zopet zmeda. Nasprotniki, ki jim je po naših slajnih uspehih pri občinskih volitvah že upadel pogum, so dobili novo pobudo in danes zopet dvigajo glave ter napovedujejo povratek prejšnjih časov.

Nekaterim ljudem konsolidacija v dravski banovini ne gre v račun. Ker je klerikalna stranka prepovedana, imajo sedaj lahko in protizakonito priliko, da izrabljajo navidezno nepolitično in nestransko firmo bojevnštva. Bojevniki pravijo, da niso politična stranka, vendar pa delajo samo politiko in z demagogijo prekašajo vse prejšnje stranke. To, kar se dogaja in pripušča, je neodgovoren čin, za katerega bodo oni, ki so ga zakrivali, dali težak odgovor. Bojevniki sami pravijo, da programa nimajo. Zahtevajo samo, da pridejo na zborovanja množice, ki se neslaajo ob klevetanju in zmerianju na pobornike šestojanuarskih idej. Tako delo samo podira, ne more na ustvariti ničesar dobrega.

Zahvala in zaupnica posl. Prekoršku

Predsednik g. dr. Kalan je nato omenil lanski glavni kongres stranke, volitve v Delavsko zbornico, razne gospodarske akcije v srezu, lanske poplave, regulacijo Savinje, hmeljsko trgovino itd. Toplo se je zahvalil nar. posl. Prekoršku za njegovo neumorno delo v vseh teh zadevah in z burnim odobravanjem je občini zbor izrekel g. poslancu zahvalo ter popolno in neomejeno zaupanje, obenem pa se je zahvalil tudi sreskemu načelniku g. dr. Vidmarju za veliko razumevanje, s katerim ustreže vedno drage volje vsem upravičenim željam prebivalstva.

Poročilo predsednika g. dr. Kalana je bilo sprejeto z navdušenim aplavzom. Blagajnik g. Vranjek je po svojem poročilu prejel razrešnico z zahvalo.

Nar. posl. Ivan Prekoršek o bojevništvu

Zivahno akklamirar je nato spregovoril nar. posl. g. Ivan Prekoršek. Očrtal je svoje delo in svoja prizadevanja kot zastopnik celjskega sreza in nato med drugim izjavil:

Mi narodni poslanci, ki smo bili na podlagi šestojanuarskega manifesta in ustave iz l. 1931. izvoljeni v Narodno skupščino, smo v najtežjih časih krize prevzeli nase ogromno odgovornost, ki je činiteљи v Beogradu sami ne bi mogli trajno nositi.

To podčrtavam, ker smo danes narodni poslanci tisti, ki smo izpostavljeni vsem strelom iz pušk in topov ter nismo niti zaščiteni, da bi se mogli braniti pred onimi, ki nas bližajo in nam hočejo jemati pošteno ime. V zadnjem času smo doživeli v naši ožji domovini pojav, ki se označuje kot nekaj nov evanجيل preropenja in očiščenja umazanih duš, spreobrnjenja ali pa odstranitve pokvarjenih ljudi. Temu pojavu ne pripisujem važnosti in pomena, ker sem tako nepoboljšljiv idealist, da ne bom nikoli veroval, da bo živelo nekaj, kar je bilo v laži porojeno. Organizacija bojevnikov je društvena organizacija, ki je pa takoj ob prvem nastopu prekoračila društvene meje in prešla na politično polje. To je nedopustno. Če v tej državi sodimo mlade, nezaposlene ljudi, ki so zašli z ravne ceste državljankega življenja, če smo nekoč razgnali komunistično stranko, potem ne razumem, kje je morala, ako smejo starejši ljudje govoriti v takem tonu, kakor še ni govoril noben komunist v tej državi.

Med bojevniki so gotovo tudi nacionalno pošteno ljudje, a to v življenju še ni dovolj. Imeli smo v javnem življenju mnogo poštenjakov, a med njimi tudi mnogo nesposobnih politikov. Glavno je, kdo so oni, ki jih vidimo povsod na bojevnških zborih in ki tvorijo 90 do 95% udeležencev. To so oni, ki so l. 1931. pred svetom proglasili volitve za plebiscitno glasovanje, ali smo za nedeljevo Jugoslavijo ali ne. Takrat so se v svetu šteli oddani glasovi v savski in dravski banovini. Oni pa so napeli vse moči, da bi bila udeležba čim manjša. Ti ljudje

ŽITNA KAVA ADRIA,
je zdravje!
Kupujte jo!

dje naj sedaj postanejo preporoditelji Slovenije in glasniki nečesa novega? Morda so taki pojavi potrebni, da se vidi, kaj je bilo zdravega in kaj je bilo tu pri nas samo iz računa.

Moral sem doživeti, da me je govornik na bojevnškim shodu 10. maja v Celju označil za tistega, ki vihti svoj bič nad sreskim načelstvom, da mi je moj poslanski mandat lovski karta, srez lovski revir, prebivalstvo pa moja divjačina. Vse to bi bilo smešno, če bi taki pojavi ne zagrenili naših ljudi, ki so vedno pošteno delali.

Odgovornost za to, da se sme na tak način razdirati in da se to celo štiti, ni majhna in o tej odgovornosti bo pisala politična zgodovina našega naroda. Doživeli smo že mnogo hujših bojev, pa bomo čali tudi bojevnštvo tja, kamor spada. Potem bo zopet napočili sončni časi našega še intenzivnejšega dela za narod in državo.

Besedam g. poslance Prekorška je sledilo dolgotrajno, navdušeno pritrjevanje.

Poročilo banovinskega svetnika g. dr. Goričana

Član banovinskega sveta celjski župan g. dr. Alojzij Goričan je obširno poročal o delu banovinskega sveta, o banovinskem proračunu, banovinskih dokladah, sreski cesti dokladi, regulaciji Savinje in pritokov, bednostnem skladu in javnih delih, o banovinski trošarini, banovinskih podjetjih in elektrifikaciji dravske banovine. Tudi njegova izvajanja so sprejeli zborovalci z živahnim odobravanjem.

Na predlog predsednika g. dr. Kalana je bilo z burnim aplavzom sklenjeno, da se pošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju.

Volitve

Na predlog g. dr. Gračnerja z Vranskega je bil soglasno izvoljen nov sreski odbor, ki ga tvorijo gg. predsednik dr. Kalan, podpredsednik župana Lorber in Čretnik ter mag. pharm. Posavec, tajnik direktor Mravljak in blagajnik postajenačelnik Vranjek ter zastopniki vseh krajevskih organizacij v srezu. Poleg teh sta člana odbora tudi gg. poslanec Prekoršek in član banovinskega sveta dr. Goričan.

Narodni poslanec g. Prekoršek se je v svojem in v imenu vseh delegatov iskreno zahvalil g. dr. Kalanu za njegovo ogromno delo, ki ga vrši kot predsednik sreske organizacije JNS. Nato so bili izvoljeni še delegati za strankni kongres in delegacija

za politično konferenco JNS, ki se je vršila 4. t. m. v Ljubljani.

Predsednik g. dr. Kalan je z zahvalo za številno udeležbo in s pozivom k nadaljnjemu uspešnemu delu zaključil izredno lepo zborovanje, ki je jasno pričalo o popolni slogi, enodušnosti in borbenosti vseh iskrenih nacionalnih ljudi v celjskem srezu.

Afere Staviskega

Pariz, 5. junija. Č. Parlamentarna preiskovalna komisija je včeraj zaslišala v francoski javnosti dobro znanega finančnega agenta Oustrica, ki je izjavil, da je več kot 2 milijona frankov v imenu Staviskega razdelil lastnikom nekaterih francoskih finančnih tednikov. Tako je lastništvo znano revije »Agence Economique et Financiere« dobilo več stotisoč frankov. Auketna komisija je zaslišala tudi ministra za javna dela Flandina, ki je pojasnil, kako je prišlo lani meseca septembra ali oktobra do njegovega sestanka s Staviskym. Stavisky je prišel k njemu v spremstvu nekega odvetnika, da bi se informiral glede madžarskih optantskih bonov, za katere sta garantirali Francija in Anglija. Na njegovo vprašanje, zakaj se Stavisky zanima za te bone, mu je odvetnik odgovoril, da namerava Stavisky emitirati take bone. Vse druge trditve, da bi imel minister Flandin pozneje še nek telefonski razgovor s Staviskym, odnosno z njegovim zastopnikom, so lažne in brez osnove.

Nov načelnik prometnega ministrstva

Beograd, 5. junija. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja od 2. maja je imenovan za načelnika splošnega oddelka prometnega ministrstva g. Gojko Mudrinčić, dosedanji načelnik splošnega oddelka generalne direkcije državnih železnic.

Ružič bej se sestane z Batolovim

Sofija, 5. junija. AA. Listi poročajo, da bo turški zunanji minister Tefvik Ružič bej na potu iz Zeneve v Ankaro potoval skozi Sofijo, kamor prispe v četrtek popoldne. Na postaji se bo sestal z novim bolgarskim zunanjim ministrom Kostom Batolovim. Po sklenitvi balkanskega sporazuma bo turški zunanji minister torej prvič potoval skozi Sofijo.

Incident v grškem parlamentu

Atene, 5. junija. r. Razburiliv incident se je dogodil v ponedeljek na seji grškega parlamenta. Ko je bivši minister Papana-stasiu govoril na govorniški tribuni, je neki poslanec večine vrgel proti njemu stol, ki ga je zadel na glavi. Incident je povzročil velik hrup in pretep, tako da je moral predsednik prekiniti sejo.

Nesreča v češkem rudniku

Pizen, 5. junija. g. Danes dopoldne se je v rovu Ziegler pri Nirsanu dogodila iz do sedaj neznanega vzroka eksplozija patron. Trije delavci so bili ubiti, eden pa je bil hudo ranjen.

Eksplozija nitroglicerina

Oklahoma, 5. junija. AA. Tu sta eksplozirala dva tovorna avtomobila z nitroglicerinom. Sedem oseb je ubitih.

Manifestacijski shod občinskih nameščencev

Iz vseh banovin naše države bo v nedeljo, 10. t. m. v hotelu »Imperial« v Beogradu. Razpravljali bodo o zakonskem predlogu o mestnih občinah. Iz dravske banovine bo vozil posebni vlak po znižani ceni in se lahko poslužiti te ugodnosti tudi drugo občinstvo, na kar že sedaj opozarjamo.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Splošno oblačno in nestalno, le na zapadu nekoliko bolj vedro, v ostalem hladno. — Situacija včerajšnjega dne: Izobarična razdelitev z visokim pritiskom nad severozapadno Evropo in z relativno nižjim pritiskom v vzhodnem in zapadnem delu kontinenta je v jugovzhodni Evropi povzročila nestalno vreme z lokalnim deževjem in s padcem temperature. V gornjem Primorju in zapadni Hrvaški je pritisk padel za 1 do 3 mm, v ostalih krajih je prav toliko narasel. Temperature so narasle za 1 do 6 stopinj, v vzhodnem le na vzhodu in mestoma v zapadni Hrvaški so za 1 do 3 stopinje padle.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Oblačno, padavine, zlasti v južnih Alpah ter na vzhodnem robu Alp hladno.

f

Globoko potrji javljamo pretresljivo vest, da je naš ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat in stric, gospod

Franc Vintar

POSESTNIK IN LESNI TRGOVEC

dne 4. t. m. ob pol 18. uri po dolgi, mučni bolezni preminil v 74. letu svoje dobe.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo dne 6. t. m. ob pol 16. uri na pokopališču v Dolenji Straži.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 11. t. m. v podružnični cerkvi.

Hruševac pri Straži, dne 5. junija 1934.

Žalujoče rodbine: VINTAR, ŠUŠTERŠIČ in BRDAVS.

Elektronski mikroskop

Velike koristi za znanost in praktično življenje

Elektronski mikroskop, o katerem smo v našem listu že ponovno poročali, je izšel sedaj v znatno izboljšani obliki, tako da omogoča 30.000 kratne povečave.

Ce bi še pred nedavnim prišel pred kakšnega strokovnjaka s trditvijo, da se bodo takšne povečave kdaj posrečile, bi se ti smejal, čeprav gre pri vsaj stvari v bistvu za znano Kolumbovo jajce. Z navadnimi svetlobnimi žarki in optičnimi pripomočki seveda ne gre, kajti tako moremo podajati samo objekte, ki niso manjši nego polovica svetlobne valovne dolžine. Še manjše objekte vidni svetlobni valovi enostavno prekočijo, objekti ne mečejo nobene sence in so zato našemu očesu neopazni.

Normalna, vidna svetloba sestoji, kakor znano, iz mnogobarvnih žarkov, katerih valovna dolžina znaša 2 do 4 desetstotinke milimetra. V teh mejah leži zmogljivost normalnega drobnogleda. Imamo pa še nevidno ultravijoličasto svetlobo, katere valovne dolžine so še manjše. Omislili si to torej priprave, ki osvetljujejo objekte z ultravijolično svetlobo in jih s to povečujejo. Človeško oko pa tako povečanih objektov direktno seveda ne vidi, snemati jih

moramo s fotografsko ploščo, ki je za ultravijolične žarke občutljiva in posredno s tem oziroma z opazovanjem na ultravijolično občutljivem zaslonu si jih lahko predočimo. A tudi tako ne pridemo preko 3000-kratnih povečav. Takozvani ultramikroskop nam pokaže še manjše objekte, vendar ne teh objektov samih, temveč takorekoč njih sledove, motnje, ki jih povzročajo v proгах normalnih svetlobnih žarkov. Tudi z ultramikroskopom ne bi prišli predaleč.

Rešitev bi bila edino v tem, da bi uporabili žarke, ki imajo še manjše valovne dolžine nego ultravijolični žarki. In to so tako zvali elektronski oz. katodni žarki, ki izvirajo pri električnih razbojih v brezžračnih prostorih iz negativnega pola, katode. Ti žarki sestojijo iz toka najmanjših, električno nabitih delcev, negativnih elektronov. Elektronski žarki imajo s svetlobnimi neke važne skupne lastnosti. Tako se dajo, naravno na drugačen način, zasloniti, odkloniti, lomiti, razpršiti. Učinkujejo tudi na fotografske plasti. Te lastnosti je bilo mogoče uporabiti za zgradbo elektronskega »drobnogleda«.

Seveda je ta drobnogled bistveno drugačen od navadnega drobnogleda. Njegova

»leča« ni n. pr. nič drugega nego elektromagnetski tulec, ki v svojem elektromagnetskem polju elektronske žarke prav tako uklanja in lom, kakor steklena leča svetlobne žarke. Objekt mora biti seveda v brezžračnem prostoru, ker pomeni zrak za katodne žarke veliko oviro. Povečane slike predmetov se prikažejo potem na zaslonu. Ker bi se aparatura in objekt pod vplivom katodnih žarkov močno segrela, je mikroskop opremljen s posebno hladilno napravo. Valovna dolžina katodnih žarkov je 40.000 krat manjša od valovne dolžine normalne svetlobne in sedaj bomo razumeli, zakaj dosežemo s tem mikroskopom že 30.000 kratne povečave. Lahko si pa tudi mislimo, kolikšno korist bo imela znanost in po njej praksa od teh silnih povečav.

Radio zastruplja pitno vodo?

Senzacionalno odkritje dunajskega učenjaka

V krogu avstrijskih radijskih poslušalcev in strokovnjakov je zbudila pred kratkim veliko vznemirjenje vest dunajskega strokovnega lista za pločevinsko industrijo, da so v vodi iz vodovodov, na katere so bili ozemljeni radijski sprejemni aparati, ugotovili baker in svinec. Takšne primere v pitni vodi so zdravju zelo nevarne, odpravili pa so jih na ta način, da so ozemljitev demontirali.

Na podlagi te vesti se je začel neki znan dunajski elektropatolog intenzivno baviti z laboratorijskimi poskusi, da dožene, v koliko je upravičena. Rezultati njegovih raziskovanj še niso znani, vendar pa avstrijski tehnik in kemik ne izključujejo možnosti, da bi neugodna ozemljitev na vodovod po elektrolizi, to je po kemičnem

razkroju zaradi električnega toka, utegnila izločiti pred vsem svinec iz vodovodnih cevi. Stalno zauživanje tega svinca, čeprav v še tako neznatnih količinah, more pod določenimi okoliščinami povzročiti zastrupitev. Zato se javnost zelo zanima za izsledke gori navedenega elektropatologa. Če je res, da se vrši takšno izločevanje svinca in drugih nevarnih snovi pod vplivom električnega toka, tedaj bi bilo treba posvečati ozemljitvi posebno pozornost. Vsekakor bi potem ozemljitev na vodno napeljavo kazalo opustiti.

Za sedaj pa s stvarjo še ni tako hudo. Listi ne navajajo namreč prav nobenega primera, da bi se kakšen poslušalec radia na ta način zastrupil.

Memorial day v Franciji

Američani obhajajo po svetovni vojni vsako leto spominski dan na svoje padle borce. Imenujejo ga »memorial day«. Na sliki vidimo letošnjo proslavo tega dneva v Parizu pred grobom Neznane vojaka

Tenis in lepe noge

Zadeva, ki zanima tudi nas

Neki Američan, ki je živel dolgo na Angliškem, je povedal doma, da si angleška dekleta s prevnetim igranjem tenisa in golfa kvarijo lepoto svojih nog. Ta trditve je dvignila na Angliškem oblake prahu. Oglasile so se številne velike in manjše teniške promocije.

Znana teniška igralka Beamishova je dejala: »Mož nima neprav. Danes igra toliko deklet tenis in ne pazijo prav nič na svoje noge. Samo ob sebi je umevno, da povzročajo resen trening prerazvite mišice. Vendar sem videla na tenišču že zelo lepe noge.«

Ga. Larcombova misli drugače: »Mož je

po priliki slab opazovalec, kajti če bi le nekolikokrat prisostvoval kakšnemu teniškem turnirju, ne bi mogel tako soditi. Grde noge zaradi tenisa niso nujno potrebne. Gibi so med igro povsem naravni in razvijajo torej samo lepoto vsega telesa, ne pa da bi jo kvarili.«

Anna Zinkeisnova priporoča Američanu, naj bi si podrobneje ogledal noge cele vrste stovitih igralk tenisa, da bi lahko svojo sodbo spremenil. Pri golfu pa je morda drugače. Prečsto postajanje na golfišču, pri čemer noge le malo delajo, ostalo telo pa nič, utegne obliko nog pokvariti.

Poletni klobuk

s ptičjim okrasjem

Vročina, suša in dež v Ameriki

V Ameriki so imeli prošle dni hud vročinski val. Ne samo njive in pašniki, tudi ljudje so morali občutiti njegove posledice. 154 oseb je zadelo sončarica.

Suša je nepopisna. V Ohiu, Illinoisu in Missouriju je padla letos tako neznatna količina dežja, da primerjajo letošnjo katastrofo zaradi suše s položajem v imenovanih državah l. 1871.

Nenavadni vremenski preobrat je nastopil tudi v operacijski bazi admirala Byrda v Antarktidi. Temperatura se je v zadnjih dneh dvignila na 21 stopinj C pod ničlo, medtem ko je dosedanja povprečna temperatura znašala 45 stopinj pod ničlo.

V nekaterih državah Amerike pa je v nedeljo po dolgem času vendarle deževalo. V Rocky Mountainsu so padle prav izdatne množine dežja. V Nebraski so imeli močna deževja in celo nekaj toče. Tudi iz Indiane, Missourija in Illinoisa javljajo o padavinah.

Nasprotno pa imajo v vzhodnih državah še vedno vročino in sušo. »Prezident Roosevelt je v ta namen že izposloval 200 milijonov dolarjev podpore za prizadete kmete, senator Shipstead pa meni, da je ta vsota odločno prenizka in da bo treba razdeliti med poljedelce najmanj milijardo dolarjev, da se bo nekaj poznalo in da bo v resnici tudi zalego.

„Hameau de la Reine“

V velikem parku versajskega gradu bodo zaradi privlačnosti za tuje renovirali tirolsko vasico Marije Antoinette, tako zvali »Hameau de la Reine«. Obnovitvena dela bodo izvršena po sporočilih, ki jih hrani korespondenca modenske vojvodinje, ki je bila sestra nesrečne francoske kraljice. Z njo je namreč Marija Antoinetta podrobno korespondirala o svojih načrtih še preden je dala ukaz za začetek gradbenih del.

Levi v Mozambiqueu

Holadski listi poročajo, da je distrikt Mozambique v Portugijski vzhodni Afriki preplavljen z levi. Zveri so tako lačne, da vdirajo sredi belega dneva v človeška naselja. V Villi Machado so raztrgali žensko, drugod pa več otrok in nekaj domačinov. Oblasti so sprito teh razmer bile primorane določiti nagrade za streljanje levov. Med domačini pa je zaradi drznosti, ki jo kažejo zveri, izbruhnila panika in mnogi so pobegnili v evropske naselbine.

Pošast moderne vojne

Poskusna mobilizacija francoske obrambne sile

Kopica listov poroča v senzacionalni obliki o poskusni mobilizaciji celokupne francoske obrambne sile, ki naj preizkusi moč francoske mornarice, armade in letalstva. Mobilno stanje je nastopilo že 1. junija in bo trajalo do 30. septembra. Osrednji točki poskusnih vojaških operacij sta Pariz in Lyon.

V teh štirih mesecih bo Francija popolnoma pod vtisom poskusne mobilizacije. Rezerviti bodo postopoma poklicani pod zastave in nad Parizom in Lyonom bo proglašeno, kadar nastopi primeren trenutek, obsedno stanje, katerega namen bo, preizkusiti odpornost; obeh mest proti napadam iz zraka. V dneh napadov bodo vojaške in civilne oblasti sporazumno izpraznile ostanje Pariza in Lyon ter poslane ljudi v kleti in podzemlja z varovalnimi napravami proti plinom.

V zraku nad Parizom in Lyonom se bo razvila pravcata bitka, kjer bodo vojaški odd. napadali in se branili. Istočasno bodo zasedle francoske vojske državno mejo, kjer se bodo postavile v bran sovražnim poizkusom vdora v deželo. Tudi mornarica ne bo počivala. V Sredozemskem morju, na Atlantskem oceanu in v Rokavskem prelivu bo vzpirljala pomorske bitke. Vrhovni poveljniki vseh operacij bo general Weygand.

Listi, ki poročajo te stvari, poudarjajo, da so poizkusni manevri zategadel tako

važni, ker je francoska prestolnica Pariz toliko kakor popolnoma nezavarovana pred plinskimi napadi iz zraka. Najbolj žalostno je to, da ni na razpolago niti velikih sireni, ki bi opozarjale prebivalstvo na nevarnost bližajočih se aeroplanov. Tudi podzemska križja ne ustrezajo, tako da je Pariz prav za prav v primeru vojne izročen na milost in nemilost sovražniku.

Vojaški strokovnjaki poudarjajo, da bi od vsakih sto bomb, ki bi jih sovražna letala vrгла na mesto, trideset bomb pogodilo cilj. Razdejavanje, ki bi ga povzročile, bi bilo strašno. Kajti nihče si ne sme zatiskati oči pred dejstvom, da so v Evropi države, ki izdelujejo danes bombe v teži do dveh ton. Moderne vžigalne bombe dosežejo danes že 5 kg teže. Njih učinkovitost je strašna, kajti pri ognju, ki nastane zaradi zadetka, doseže vročina 2 do 3 tisoč stopinj. Takšnih požarov sploh ni mogoče pogasiti z vodo.

Najnevarnejše pa so plinske bombe. V Parizu živi na četvornem km površine 80.000 ljudi. Deset ton plina bi povsem zadostovalo za zastrupitev površine enega četvornega kilometra ter za pomor vseh ljudi, ki žive v tem prostoru. Moderni strupeni plini so tako učinkoviti, da bi celo tri do štiri dni potem, ko bi se ljudje vrnili iz svojih kritij na dan, zastrupili prebivalstvo.

Te vesti so navdale francosko prebivalstvo z velikim strahom, ker ni dvoma, da bi v bodoči vojni, katere si nihče ne želi, najbolj trpeli civilisti.

Popoldanska obleka

iz črnega tafta

Strelna ošinila mašnika pri oltarju

Te dni je divjala v okolici Beljaka močna nevihta z bliskanjem in treskanjem. V Strmcu je padała tudi roča, ki je uničila večji del letine na polju. Prav med nevihto je bila v cerkvi služba božja. Bliskalo se je in grmelo, kakor da se bliža sodni dan. Nenadoma se je močno zasvetilo, trenutek pozneje pa je omahnil mašnik pri oltarju in se zvrnil po tleh. Med verniki v cerkvenem hramu je nastala panika, vendar se ni nihče upal iz cerkve, ker je nevihta prehudo viharila.

Smrt libretista „Cavallerie rusticane“

V Livornu je umrl italijanski libretist. Giovanni Targioni-Tozetti, profesor italijanske književnosti in pisec besedila za Mascagnijevo opero »Cavalleria rusticana«.

Pet sto ribičev utonilo

Na zapadni obali Koreje je te dni divjal močan orkan, ki je tako razburkal morje, da je potonilo okoli 200 korejskih čolnov s 500 ribiči. Doselej so valovi vrghli na obalo 50 trupel. Počeg tega pogrešajo še tristo čolnov, ki so bili v trenutku katastrofe posamič na morju.

A NEKDOTA

V Pragi živi pisatelj, na Dunaju pa igralec-komik s imenom Maks Brod. Prvi je nedavno slavil 50letnico in ob tej priložnosti je prejel drugi na Dunaju kopo čestitk, za katere se je zahvalil v listih takole: »O priliki petdesetletnice znanega praškega pisatelja Maksa Broda sem sprejel od vseh strani toliko čestitk, da mi je naravnost nemogoče zahvaliti se vsakomur posebej. Zato izrekam vsem zahvalo s temi vrsticami. Še enkrat hvala! Maks Brod, igralec, Dunaj.«

VSAK DAN ENA

Palica in dežnik »Nu, vidiš, danes nisem pozabil prinesiti žeznika.« »Zato pa si šel s palico iz hiše!«

Prazgodovinska čudovišča

Na otoku Madboku blizu vzhodnoafriške obale so izkopali pod vodstvom raziskovalca Owena veličanske kosti in zobe predpotopnih čudovišč. Okostja živali, ki so jih našli, predstavljajo medvrsto med trilifodontom in palemastodontom. Stari nosilci se zdaj trudijo, da bi najkipe posameznih kosti izpopolnili ter sčasoma rekonstruirali celotna okostja teh živali. Zobje in kosti nekdanjih čudovišč na zemlji pričajo tudi o bojih, ki so se morali vršiti nekoč med imenovanimi bitji na zemlji. Več najbolj vzneta domnevo, da so ogromna čudovišča podlegla okvaram in ranam, ki so si jih zadala v medsebojnih spopadih, kjer je šlo za življenje in smrt.

500 dolarjev zaslužka na minuto

Soproga ameriškega prezidenta Roosevelta, mrs. Rooseveltova, je imela te dni šest minut trajajoče predavanje v radiju. Za svoj trud je prejela 3000 dolarjev nagrade. Ko je bilo predavanje končano ter nagrada že izplačana, so izročili mrs. Rooseveltovi pismo z vprašenjem, kaj misli o svojem zaslužku. Prezidentova soproga je izjavila, da ga ni na svetu človeka, ki bi mogel s svojim trudom po pravici zaslužiti 500 dolarjev na minuto. Zaradi tega je nakazala vseh 3000 dolarjev neki dobrodelni ustanovi s pripombo, da ji te nagrade ni prinesel njen osebni trud, marveč pozicija njenega moža, ki stoji na čelu Zedinjenih držav.

Najmlajši francoski pilot

17-letni Clifford Dace iz Peronne, ki je prestal pilotsko skušnjo z odličnim uspehom

S P O R T

V nedeljo - olimpijski dan

V nedeljo 10. t. m. se vrše po vsej državi sportne in telovadne prireditve z namenom, da se manifestira ideja olimpijske misli, ki jo je pred 40 leti sloviti francoski sportnik baron Le Coubertine ozivil in ki je zajela danes ves svet. Leta 1936 bo naslednja olimpijada v Nemčiji, zimska v Garmisch-Partenkirchen, letna v Berlinu. Ta olimpijada bo pokazala, kakšno mesto v sportu smo si pridobili med svetom. Ne smemo pozabiti, da imamo tudi mi olimpijce, da je tudi naš narod med onimi, ki so si pridobili zmagovalno olimpijsko plaketo! Udeležba na olimpijadi je za vsako državo častna dolžnost, država, ki se olimpijade ne udeleži, ostane neopazena, napravi si nepopravljivo škodo. Zato se vse države vneto pripravljajo na olimpijade in jim posvečajo vsjo pozornost. V vseh državah obstoje tudi zasebni olimpijski odbori, ki so si naredili nalogo, skrbeti za udeležbo in uspeh na olimpijskih igrah. Nastopi na olimpijadah morajo biti skrbno pripravljene, kajti le najboljši sportniki narodov se bore med seboj. Priprava teh sportnikov in udeležba potrebuje mnogo denarja, radi česar je potrebno, da se zbira že sedaj.

Pri nas je naš olimpijski odbor na delu že od zadnje olimpijade, ki je bila v Los Angelesu. Da se pritegne sodelovanju vse prebivalstvo, je določen v sporazumu z ministrom za telesno vzgojo v vsej državi 10. junij kot olimpijski dan. Ta dan se bodo vršile razne telovadne akademije, propagandni nastopi, predavanja in zanimive sportne tekme v vseh sportnih krajih naše države. Tudi v Ljubljani pripravljajo sportne organizacije in Sokol obsežne in zanimive programe, ki naj manifestirajo voljo ljubljanskih sportnikov za idejo olimpijada. Program bomo objavili jutri, že danes pa pozivamo vse prebivalstvo, da podpre stremiljenje naših sportnikov: v nedeljo - olimpijski dan!

Drevi ob 20. uri bo v damski sobi kavarne Emona sestanek vseh ljubljanskih podsavezov, klubov in sokolskih organizacij, da se ves program končno redigira. Organizacije, ki morda niso dobile vabila, vabimo, da se sestanka udeleže po svojem delegatu.

Službene objave LNP

(Seja n. o. dne 30. maja.)
Navzoči: Stanok, Novak, Logar, Šetina, Jugovec, inž. Bartl, Kačar, Skalari, Malovrh, Buljevič, Kuret.

Kaznuje se Grafika po § 1 obč. pravilnika v zvezi s § 13 in 14 kaz. pravilnika s 14 dnevno zabranjo igranja, ker je nastopila v tekmi Grafika : Korotan dne 13. maja z neverificiranim igralcem Muzlovčičem Josipom; zabrana potebe 16. junija.

Protest Ilirije z dne 26. maja proti kazni igralcev Lah Aleksandra, Sočan Julija, Varšek Milana in Unterreiter Josipa, objavljenim v služb. objavah k. o. LNP dne 20. maja, se glede igralcev Laha, Sočana in Unterreitera zavrne ter potrdi sklep k. o.; proti Varšku in s tem v zvezi protipi Končič Josipu, Maribor, se po § 78 kaz. prav. uvede dopolnilno postopanje.

Dopisa Ilirije s 23. in 28. maja se odpočeta JNS, dopis Amaterja z 20. maja na MZFFN se odstopi JNS. Oo Trbovlje se pošlje v izjavo dopis Amaterja z dne 24. maja. Dopis istega kluba z dne 26. maja glede kaznovanih igralcev se vrne klubu s pozivom, da v smislu § 88 kaz. prav. predloži dokaz, po katerih bi se dalo uvesti dopolnilno postopanje. — Dopis Slavije z dne 29. maja glede članarine se odstopi JNS. — Na dopis Bratstva št. 99 s 23. maja se pojasnjuje, da funkcionarji klubov nimajo pravice do izkaznice za prost vstop k teknam.

Priziv Refja, sporocen z zapisnikom o. o. Trbovlje z dne 28. maja, proti kazni odbornika Ščurka Slavka, se zavrne. — Ugodni se protestu Trbovlja z 21. maja glede sklepa p. o., po katerem je bila verificirana prvenstvena tekma Trbovlje : Dobrna s 3 : 0 za Dobrno tako, da se dotični sklep p. o. razveljavi; odredi se ponovno odigranje tekme na 17. junij. Motivacija se sporoči o. o. Trbovlje pisмено. — Uslavi se postopanje proti Trbovlju v zvezi nastopa s suspendiranim igralcem Kuražem Rudolfom v prv. tekmi Trbovlje : Dobrna 29. aprila t. l. — Na dopis JNS, službeno z dne 22. maja, se ponovno pozivata kluba Sloza-Radna in Soštani, da morata sprejemati službeno glasilo JNS »Sportistat«.

Uvede se postopanje proti Ptujju, ker je nastopil v prijateljski tekmi Grafika : Ptuj dne 21. maja v Ptujju s suspendiranim igralcem Herberjem Herbertom.

Na predlog SZNS-Ljubljana s 25. maja se verificira novo igrišče Ilirije za vse tekme. Poziva se v tej zvezi Ilirija, da dostavi arhivu LNP skico igrišča.

Na dopis Primorja z dne 23. maja se izroči OZKS s. Plundner zaradi previsoko zaračunane sodniške takse na tekmi Svoboda : Jadran 21. maja.

Pozivajo se vsi podsavezni odborniki, da poravnajo naročnino v znesku 50 Din za službeno glasilo »Sportistat«.

Vzame se v znanje odbora klubov: Delavec: predsednik dr. Andrej Arnsčok, tajnik Jože Zveplan; Maribor: predsednik dr. Franjo Stamol, tajnik dr. Odon Planinšek.

Pozivajo se klubi: Atletiki, Delavec, Enakost, Gradjanski, Hermes, Hrastnik, Ilirija, Korotan-Ljubljana, Krški, Litija, Maribor, Panonija, Ptui, Sloza-Radna, Sava, Svoboda-Tržiš, Soštanj, Zagorje, da v roku osmih dni vrnejo izpolnjene statistične pole MZFFN. Po tem roku bodo vrnjene pole dostavljene JNS, klubi, ki jih ne bodo vrnili, se opozarjajo na posledice v smislu objave JNS.

Odb. Kačar se po prošnji razreši funkcije delegata LNP v odboru z. d. s. in se v ta odbor imenuje odb. Jugovec. — Predsedniku LNP Rybaču se dovolji enomesečni dopust do 1. julija. — Novak s. r.

strijce za revanžno tekmo, ki jo bodo igrali jeseni v Parizu. — Drevi igrajo Brazilci v Zagrebu proti Gradjanskemu; zanimanje za tekmo je veliko.

Smrt državnega rekorderja Borisa Zirovnika. Kakor poročamo na drugem mestu, je bela žena stegnila roko po življenju enega najboljših plavcev SK Ilirije in državnega rekorderja Borisa Zirovnika. Njegova sportna kariera je obetala še velike uspehe. Prerana smrt Borisa ne bo pustila vrzeli samo v plavalni ekipi Ilirije, temveč tudi v vrsti najboljših jugoslovenskih plavcev.

Mladinski plavalni tečaj. Tudi letos priredi plavalna sekcija SK Ilirije plavalni tečaj za mladino od 8. do 14. leta. Tečaj bo vsak dan ob pol 10. od ponedeljka 11. t. m. dalje. Neplavalci se v ta tečaj ne bodo sprejemali. Prijave sprejema ključar do vključno sobote 9. t. m. Prijavnina v znesku 6 Din je treba plačati takoj v po-

nedeljek učitelju Bračiču Franu. Uprava je znižala vstopnino za tečajnike na 2 dinarja.

Službeno iz LHP. Redna in zelo važna seja upr. odbora bo drevi ob 18.30 v danškem salonu kavarne Emona. Vsi člani odbora se nujno prosi, da se te seje udeležijo zanesljivo in točno.

Službeno iz LPP. Ker so zadostili obveznostim nasproti LPP se dvigne suspenz naslednjim članom SK Ilirije: Fritsch Ervitu, Fux Miranu, Jamnik Jože, Lavrenčič Marku in Michalek Otmarju.

SK Slavija. Sestanek nogometne sekcije bo danes ob 19. v posebni sobi »Evropce«. Jutri ob 18.15 trening tekma z Reko na igrišču Reke, v petek ob istem času rezervi obeh zdubov — oboje samo ob popolnem vremenu. Poravnajte članarino!

TKD Atena. Treninzi na našem igrišču bodo danes (v slabem vremenu jutri) ob 18. in v soboto ob 17. v četrtki ob 20. seja sekcijskega vodstva pri Slamiču.

Službeno iz LTTP. Danes ob 18.30 seja u. o. v posebni sobi restavracije Emona. Vsi in točno. — Tajnik.

Sokolstvo

Jubilejne slavnosti jeseniškega Sokola

Jesenice, 5. junija.

Sokolsko društvo Jesenice bo praznovalo dne 9. in 10. junija 30-letnico obstoja. Zgodovina jeseniškega Sokola je izredno pestra in burna, saj se je društvo ustanovilo v najtežjih časih, ko se je zahtevalo od sokolskega članstva celih mož, da so se borili proti vsem, ki so hoteli sokolski pohod zatreti v kahi in vrle Sokole gospodarsko in socialno popolnoma uničiti.

Povod za ustanovitev Sokolskega društva so dali češki Sokoli, ki so se v mogočnem številu s svojimi godbami na čelu peljali l. 1904 na H. vesokoliški zlet v Ljubljano in so se od tam preko Jesenic tudi vracali v svojo domovino. Strunni pohod bratov Cehov, njih smeli obrazi, njih disciplina in lepi slavnostni ugotovi. vse to je napravilo na Jeseničane zelo ugoden vtis. Okrog takratnega visokošola dr. Janka Pretnarja, sedaj profesorja v Pragi, se je zbralo lepo število mož in mladeničev z namenom, da ustanovijo Sokola. Pa to je bila za tiste čase izredno drzna misel, kajti nemstvo je imelo v našem kraju vsjo moč v rokah. Ob lasti so pošiljale na vroča jeseniška tla svolasti se najboljši uradniki, ki so bili prežeti z nemškim fanatizmom. Privatna podjetja so si znala v tujih nemških pokrajinah izbrati najboljšo propagatorje nemstva in so jih namestila na vodilna mesta, kjer so tišali podrejene nameščence in delavce z močnimi pestmi k tom, da so delali v javnem življenju le to, kar je bilo nemškemu gospodstvu volji.

V začetku oktobra 1904 se je ustanovilo Telovadno društvo Sokol na Jesenicah. V prvi društveni odbor so bili izvoljeni naslednji bratje: starosta Humer Lovro, podstarosta Legat Ivan, načelnik Matevž Ravnik, tajnik Fabinc Franc, blagajnik Kopitar Maks, odborniki: Rožman Karol, Bokar Franc, Bricevič Josip, Ambrožič Vinko, Rabič Vinko, Ravnik Jože, Valjavec Franc in Žmikec Šimen. Društvo je štel ob ustanovitvi 88 članov, po večini obrtnikov in tovarniških delavcev.

Da se sokolski pokret v kahi zatre, so jeseniški Nemci ravno isti dan, ko se je ustanovljaval Sokol, priredili veliko turnersko slavnost. Prišli so na Jesenice turnerji iz Trbiža, Beljaka, Celovca, Leobna, Gradca, Maribora, Celja in Ljubljane, ki so z razvitimi prapori korakali po jeseniških cestah in ulicah in z nemškimi klici in prepevanjem izživljali slovensko ljudstvo. Tam ob starem jeseniškem kolodvoru na tako zvanem Papeževem polju se je med turnerji in Sokoli razvila ljuta bitka, pri kateri so bili turnerji popolnoma poraženi in so morali v paničnem begu ob varstvu obojestrane atle teči na kolodvor. V poznejših letih je prišlo še do dveh večjih demonstracij in spopadov s tujimi nemškimi burši, ki so bili vedno tepeni, nakar so nemške ekspedicije popolnoma izostale.

Praktično, teoretično in idejno podlago za telovadbo je dal vaditeljskemu zboru br. Drenik Bojan, tedaj vadiatelj Ljubljanskega Sokola. Prihajal je skoraj vsako soboto na Jesenice, kjer so ga telovadci vedno hodili čakati na postajo. Telovadci so naravnost vzljubili tega orjaka, ki je znal v mlada srca vcepiti borbenost, voljo, vztrajnost in čut za moč, resnico, silo in lepoto. Upravno in organizatorično podlago pa so dali telovadcem pokojni brat Humer ter kasneje došla brata Spicar Jaka in pokojni Peharec Jože, ki so vzgajali članstvo v duhu jugoslovenstva.

Članstvo se je začelo intenzivno pripravljati na svoj prvi veliki dan: zlet bivše Slovenske sokolske župe na Jesenice. Revni delavci Sokoli so si s težkimi žrtvami nabavili sokolske kroje. Neki samoslovski dnevnik je takrat napisal tole katico: »Če danja ni, se perje ne dobi, brez perja pa Sokola ni...« Toda ne preganjanja Sokolov z nemške strani ter s strani črno in rdeče orientiranih domačinov niso mogla streti silne volje v borbi ojeklenelih mladeničev, ki so izvedli vse priprave za veliki sokolski pohod na Jesenice. Dne 5. avgusta l. 1905 se je vršil zlet zveze, ki je v vsakem pogledu sijajno uspel in zapustil pri Sokolih in občinstvu trajne, prijetne spomine. Jesenice so bile v zastavah, ljudstvo je navdušeno pozdravljalo goste in jih obispolo s cvetjem.

V majhni, nizki in slabo opremljeni telovadnici so vežbali telovadci večer za večerom. Iz nje so izšli najboljši telovadci, kar jih je bilo pred vojno na Gorenjskem. Brata Rabič Vinko in Pristov Vinko sta se udeležila mednarodnih tekem v Luksemburgu, Turinu in Parizu, slednji pa tudi tekem za slovansko sokolsko prvenstvo v Pragi l. 1912. Društvo se je udeležilo vseh javnih nastopov širom Gorenjske ter pomembnejših zletov v Ljubljani, Celju, Novem mestu, Brežicah, Tolminu, Gorici, na Opčinah, v Mariboru, Zagrebu in Pragi. Dne 7. junija 1914, torej pred 20 leti, je slavnostno razvilo svoj prapor Slavnost je sijajno uspeła ter prinesla društvu velike moralne in finančne uspehe ter bi društvo takrat začelo graditi tudi prepotrebni dom, da se ni vnela svetovna vojna, ki je zatrla vsako sokolsko delo.

Nepozaben nam ostane v spominu 29. oktober l. 1918. Izginile so mahoma z Jesenic osebe, ki so predstavljale režim zrušene vladavine in iz vseh strani so pričeli prihajati naši fantje s fronte, iz zaledja in ujet-

ništva. V prvih dneh avstrijskega razkroja so prevzeli Sokoli nalogo, da obranijo Jesenice, to važno železniško križišče, velike nevarnosti, ki je pretlala od strani bežičih, desorganiziranih avstrijskih čet. Društvo je začelo baš lepo delovati, ko se je pojavila nova nevarnost. Soldateska koroskih volkswehrovcev je pridvela do Karavank in ograzala naše kraje. Zopet so bili Sokoli tisti, ki so sli vrh Karavank in v Podrožico, kjer so se udeležili srditih bojev, dokler ni naša vojska pognala sovražnih oddelkov daleč tja preko Celovca. Ob nesrečnem koroskem plebiscitu dne 10. oktobra l. 1920 se je preko 100 jeseniških Sokolov udeležilo ekspedicije v Korotan, da so štiti naše vollice pred nasiljem avstrijskih teroristov. Zasedli smo Medgorje za Celovcem in Bilčevce ter nudili našim ljudem moralno pomoč in dejansko zaščito.

Po teh burnih dogodkih se je posvetil Sokol tihemu notranjemu delu. Število članstva je začelo močno naraščati in osnovali so se novi oddelki članic, ženskega naraščanja, moške in ženske dece, ki jih pred vojno ni bilo. Začel je delovati močan sokolski orkester, ustanovila se je knjižnica in godba na pihala, prirejale so se gledališke predstave, pevski in glasbeni koncerti, javne akademije, telovadbe, tekme in izleti, skratka, bujno življenje je klico v vseh oddelkih in vsa leta po vojni. Leta 1929 je društvo dogradilo svoj prepotrebni dom, kjer je žarišče telesno vzgojnega, kulturnega in nacionalnega dela. Silni so bili napori aktivnega članstva, ki je našlo dosti umevanja pri domačih rodoljubih in onih iz Kranja, Škofje Loke in Ljubljane. Društvo ima danes nič manj kakor 14 raznih oddelkov, ki delujejo zelo intenzivno. Najbolje pa uspeva telovadba, ki je glavna naloga sokolskega programa. Društvo se po svojih telovadcih in smučarjih udeležuje vseh javnih nastopov v župi ter vseh tekem v župi in savezu, ter dosega povsod odlične uspehe v vseh, tudi najtežjih oddelkih. Brat Pristov Janko se je l. 1932 udeležil tekem za slovansko sokolsko prvenstvo v Pragi, letos pa se je pripravil za veliko vneto za mednarodne telovadne tekme v Budimpešti, kjer bi dosegel brezdvomno odlične uspehe.

Krona večga društvenega dela bo proslava 30-letnice društvenega obstoja, ki se bo vršila v soboto, dne 9. in v nedeljo, dne 10. junija t. l. V soboto, dne 9. junija ob 20. uri bo baklada skozi mesto, ob 21. uri bo slavnostna akademija na prostem, naslednje jutro ob 8. se bodo vršile skušnje za vse oddelke za nastop, ob 10. se bo vršila tekma v odbojki društev Koroska Bela, Javornik in Jesenice, ob 11. bo tekma štafet skozi mesto, ob 15. uri pa bo javna telovadba, pri kateri bodo sodelovala bratska društva kranjske sokolske župe. Veliko priznanje za delo jeseniškega Sokola je, da nastopi ob njegovem 30-letnem jubileju pri akademiji in javnem nastopu vrsta telovadcev, ki so se pripravljali za mednarodne telovadne tekme v Budimpešti. Poleg pr-

veka domačina brata Pristova pridejo še bratje Zupančič Neli, Forte Miroslav, Vadnov Jože, Gregorka Boris in Milan Potokar iz Ljubljane in Primožič Tošo, bivši svetovni prvak iz Maribora.

Vsi Sokoli naj se poslužijo voznih ugodnosti, ki jih nudi pravilnik za vozne ugodnosti za pripadnike Sokolstva ali pa turistiških vtlakov, ki prihajajo na Jesenice zgodaj zjutraj in odhajajo z Jesenic pozno zvečer.

Na proslavo svoje 30-letnice vabi Sokolsko društvo Jesenice vsa bratska sokolska društva od blizu in daleč, predvsem pa vse one brate, ki so stali ob zibelki Sokola, razvijali njegov prapor, dali društvu temelje ter delali in se borili v najtežjih časih za ideale Sokolstva in jugoslovenstva. Pridite, sokolski rog vas kliče v naše redove in naše roke se vam prožijo v pozdrav! Zdravo!

Sušnik Matija.

Zlet celjske sokolske župe 10. junija v Celju

Zupni vestnik. Zupa je hvalnokar izdala slavnostno ali zletno številko Zupnega vestnika v lični opremi in tisku Zvezne tiskarne v Celju. Na l. strani je fotografija Nj. Vel. kralja, sledi kratek pozdrav zletu, nato fotografija župnega prapora, ki ga je poklonil Nj. Vel. kralj. Zupni starešina br. Smertnik je prispeval idejni članek »Sokolska Jugoslavija«, tajnik br. Čepin podaja kratek historijat župe, br. Hajnšek piše o »Sokolstvu na vasi«. Razen za naše prednjačstvo dragocenega tehničnega gradiva, ki so ga prispevali brata Burja in Prelog ter s. Trdinova, je tik pred zaključkom dospel še članek br. Mahkote »Pol hrenovke z žemljom«, ki bo gotovo našel priznanje med našimi vzgojitelji mladine. Cena zletni številki je 3 Din in bo baklada glede na bogato vsebino brez dvoma kmalu razprodana.

Zletni znaki. V Celju so se pojavili novi zletni znaki, oznanjevalci, da je nastopil zletni teden in da bomo v nekaj dneh že slavili velik sokolski praznik. Sokolstvu naklonjeno občinstvo marljivo sega po znakih, saj je pa tudi cena 5 Din res nizka.

Prehrana. Zadnje dni smo prejeli še nekaj prijav za skupno prehrano. Tem edincem se zahvaljujemo za podporo pri zletnih pripravah, ostalim, ki do četrta 7. junija ne bo poslali prijave, ne bomo mogli ustreči. Za vse pravosčasno prijavitelne bo župa skrbela, da bodo v naših gostilnah dobro postreženi in v vsakem oziru zadovoljni. — Zupna uprava.

Sokol I. Ljubljana-Tabor pripravlja počitniško letovanje v Beli Krajini. Mladinski odsek bo poslal v Metliko k reki Kolpi letovat več kolonij s šotori in lastno kuhinjo. Letovanje bo v mesecih juliju in avgustu za mladino, koncem tega meseca pa ev. za 14 dni tudi za odrasle, toda le v primeru, da se jih bo prijaviilo primerno število. Stroški so predvideni približno za dobo 21 dni s popolno oskrbo in vožnjo na 200 do 350 Din za osebo. Vse podrobne podatke o

DOBER TEK JE ZNAK ZDRAVJA.

Cim pa opazite pri deci ali odraslih, da jim jed ne prija, da niso dobre volje, je to znak nerazpoloženja. Ne boste storili napak, ako jim daste takoj v malo vode all mleka prašek »Magnas«. »Magnas« čisti prijetno, brez bolečin. »Magnas« osvaja. Za iztrebljenje otrok majhno, odrasli veliko žlica.

»MAGNAS« prašek se doblva v lekarnah, zavojček Din 4.— Reg. S. br. 4788-32.

Uspeh za uspehom

zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglašnika!

Proti prhljaju in izpadanju las: **AQUANATIS** EDINSTVENO SREDSTVO. DOBI SE POVSOD.

NE BOSTE SE KESALI ČE KUPITE **NATIS** KREMO ZA BRITJE

KREMA BREZ PRIMERE, KI VAM PRIHRANI VSO JEZO Z BRITJEM. POSEBITE PO NJEI IN VIDELEI BOSTE, DA JE TUDI **BRITJE KRASEN** UŽITEK

H. G. AIDINYAN

USTANOVILJENO 1881

Perzijske in turške preproge

TRST - Piazza dela Borsa 18 (Tergesteo) Telefon št. 43-30

Razstavlja na ljubljanskem velesejmu

Paviljon F koje št. 155-161

L. Wolff:

Garragan

Roman

»Zdaj pa neha,« je zaklical polkovnik, »vse kar je prav!«
Nalil je dva kozarca.
Malvina se je splazila iz sobe.
Na peti proti pokopališču je polkovnik Queiss izkušal razvedriti spremljevalca z zgodbicami, zadevajocimi potsdamske dogodke ali usode znanih rodbin; ker je pa Garragan ostal molčečen, je stari gospod opustil nevhvaležni trud. Tu so vse besede zaman, je žalosten pomislil. Naj se nekoliko najoče, potem bo bolje videl svojo pot.
Na očetovem in materinem grobu je stal preprost kamen, v katerem sta bili vklesani samo imeni in dan njune smrti.
»BARON JAMES SETON GARRAGAN«, je bral sin in leden mraz se mu je razlil po žilah. Ta je bil moj oče, moj dobri, plemeniti oče, je rekel sam pri sebi, kakor da bi hotel ugotoviti pokojnikovo osebnost.
»BARONESS MARY ANNE GARRAGAN«, ta je bila moja mati, najnežnejša vseh mater na svetu. Bila sta, in zdaj ju ni več.
Z zamaknjenimi očmi je strmel v kamen in v gomilo pod njim. Ob grobu stojijo, in dežuje. Res, težko je ljudem.
»Ne more jokati, je ves žalosten pomislil polkovnik. Slabo kaže.«
»Zakaj je napis angleški?« je vprašal Garragan, kakor da bi čutil dolžnost, da nekaj reče.
»Vaš oče je tako želel,« je vneto odvrnil polkovnik Queiss. »Tudi meni ni šlo v glavo, kajti baron James Garragan je bil zmerom

14 dober Nemeč, čeprav je bil ponosen na svoje staro škotsko plemstvo in je pogosto in rad pripovedoval, kako imenito se je njegov prednik pogajal s Friderikom Velikim, preden je stopil v njegovo službo. In tudi med vojno je hudo zameril Angliji. Ko je pa prišla smrtna ura, je govoril, kadar se mu je bledlo, samo angleški in pel stare jakobitske pesmi, ki jih nismo prej nikoli slišali iz njegovih ust. In potem je v popolnoma jasnem in bistrem trenutku izrekel zahtevo, da bodo nagrobni napis angleški. »Zakaj ti je do tega?« sem previdno vprašal. Pomislil je nekoliko, nato je odvrnil: »Angleško je tisto kakor nemško, dragi Bernard. Ti tega morebiti ne razumeš, ker si samo Nemeč, jaz pa vem, ki sem Škot in Nemeč obenem. Če bi se tudi stokrat pobijali med seboj, bi vendar ostali ljudje iste krvi in bratje. Angleško ali nemško je čisto vse eno, dobri Bernard. In tako sem mu ustregel in naročil angleški napis. V Potsdamu se nihče ne spotika ob njem.«
Garragan je odvrnil pogled od kamna in gomile in ravnodušno dejal: »Pojdiva, gospod polkovnik. Čedalje huje dežuje, ne maram, da bi se prehladili.«
»Teh nekaj kapelj dežja mi ne bo škodilo,« je zamrmral stari gospod. Hladna stvarnost, ki je v njegovih očeh obdajala ta obisk pri dragih rajnikih, ga je težila.
Ko sta prišla domov, se je že mračilo.
Malvina je bila z ljubeznijo pripravila majhen prigrizek. Sedla sta za mizo, vsak griljal ju je davil, dež je bobnal po šipah, svet je bil kakor nekam pogreznjen.
»Nikar ne pobešajte glave, Garragan,« je pričel polkovnik, ki ni mogel prenašati molka. »Vse se bo uravnalo. Življenje vam je odprto.«
»Vaš pokojni oče mi je tik pred svojo smrtjo nekaj naročil za

vas: Povej Joeju, je dejal, naj bo hraber in naj nikoli ne pozabi, da je Garragan. Take so bile besede vašega očeta.«
»Zakaj mi prav za prav ni nič sporočil, da sta oče in mati oboje in da sta umrla?« je skoraj osorno vprašal Garragan.
»To je bila očetova izrečena želja, ubogi fant. Zakaj bi povečevali Joejevo gorje,« je rekel. »Sedeti v ječi je bolj hudo kakor umreti! Tako je menil vaš oče, in mi smo ga seveda ubogali.«
Garraganovo srce je vzdrhtelo. Stari plemič, ki je bil njegov oče, je vedel, kaj pomeni prostost. Ta oče je bil predsedel skoraj deset let zraven sina v njegovi celici. Trpel je več od jetnika za omrežjem.
Če bi bil zdajle sam! je pomislil Garragan in stisnil zobe, da ne bi zakričal.
Polkovnik Queiss je med tem zložno in obširno pripovedoval podrobnost za podrobnost iz zadnjih dni starega barona, kakor da bi hotel sinu, ki je tako brezčutno in odsotno sedel za mizo, zrahljati srce.
»Vaš oče se je na vse kriplje upiral smrti; hotel je živeti, vsaj do početja, da bi vas še enkrat videl. Ko je pa tudi vašo mati zbolela za hripo, se je vdal in skrbelo ga je samo še to, da ne bi umrl prej od svoje žene. Hotel ji je pripraviti to bol. In vaša mati, pomislite, je po svoji strani prosila Boga samo za to milost, naj ji da preživeti soproga, da mu ne pripravijo to bolečine.« Stari gospod je odložil smotko in se useknil. »Bila je najganjlivejša tekma, ki si jo morete misliti. Vaša uboga mati je zmagala, če smem tako reči. Umrla je dve uri pozneje kakor njen ljubljeni mož.«
Garraganove oči so tako mračno in grozeče strmele v pripovedovalca, njegov obraz je bil tako prepreden in bled, da je polkovnik Queiss zdvomil, ali je mož, s katerim je hotel ganiti to otrplo srce, pravičen. Imel je dober namen, a vsaka njegova beseda je odpirala globoke rane in razpihovala plamen sovraštva.

CENE MALIM OGLASOM
Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisil in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo. Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi
Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« Din 3.— v znakah. Odgovor priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pisnu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.
Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak „Jutra“, Ljubljana.

Službo dobi
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Izvežbana prodajalka na papirno in galanterijsko stroko, dobi mesto. — Po mesecih a prepričevali in v eni, ako na oglasni oddelku »Jutra« v Ljubljani pod znako »Spretna«.
15394-1

Prodaj
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Otroške vozičke in kolesa kupite poceni in tudi na obroke. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«, 15483-2
Zelo poceni se oblečete pri Preskerju v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 103-6

Pekovski pomočnik
z mojim izpitom, želi prenesti mesto — najraje v Ljubljani, kjer ima svoje odjemalce. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vajen vege deas«.
15502-2

Kapital
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Hranilno knjižico Mešne hranilnice Ljubljanske, kupimo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vajen vege deas«.
15503-2

Stirisob. stanovanje
stanovo, v vidi v centru mesta takoj oddam. Na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dvosob. stanovanje parketirano, pripravno za življenje, v bližini magistrata oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15493-2

Enosob. stanovanje
v južni strani mesta oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15494-2

Dvosob. stanovanje
v kopalnici, v centru mesta oddam takoj ali s 1. julijem za 700 Din. Vprašati v trgovini dr. Kanaky, Krekov trg št. 7.
15518-2

Vis a vis gl. pošte
lepo stanovanje s posebnim vzhodom. V primeru najmanj vsteta električna razsvetjava, topla voda. Sosporna telefonska. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15513-23

Zlato uro
z lepo starinsko zlato uro, ki je ukradel nekdo v nedeljo med 8. in 9. uro na večičnem prostoru velesojem. Občutno svadimo pred nakupom ukredne ure.
15495-28

Dražbe
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dražba hiše Hiša, pripravna za mesarico in druge manjše obrtne se proda v petek, dne 8. junija 1934 v Ljubljani, Florjanske ulice št. 40. Plačilo pogoj se ugodni. Prezame se lahko hipoteka, za drugo plačilo pride v poštev nekaj gozovine ter hranilne knjižice Ljudske pos. Kreditnega zavoda, Banovinske hranilnice in Češke ind. banke. Cenjena je na 150.000 Din. Nedeljna pojasnila dobite na sodišču, soba št. 18. Raven kupni naj se posloži na ugodni peticije.
15540-32

Postrežnik
sprejemem. Naslov v mekaru na Mesarykovi cesti št. 22. 15500-1

Trg. pomočnika
popolnoma izveženega v mešan in semeniki trgovini, ki je tudi porabljiv v skladu s spredne trdnice M. Berdaja v Mariboru.
15498-1

Pisarniško moč
vzajemno hotelске etroke, perfektno, sposobni, obvladajo slove, nemški in arbohr. jezik, sprejme hotele v letovističnem kraju s 35. junijem, za dobo 2 mesecov. Plača po dogovoru. Ponudbe s kopirji pošljite na oglasni oddelku »Jutra« pod »Hotelске pisarnice«.
15520-1

Enosob. stanovanje
v južni strani mesta oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15494-2

Dvosob. stanovanje
v kopalnici, v centru mesta oddam takoj ali s 1. julijem za 700 Din. Vprašati v trgovini dr. Kanaky, Krekov trg št. 7.
15518-2

Vis a vis gl. pošte
lepo stanovanje s posebnim vzhodom. V primeru najmanj vsteta električna razsvetjava, topla voda. Sosporna telefonska. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15513-23

Zlato uro
z lepo starinsko zlato uro, ki je ukradel nekdo v nedeljo med 8. in 9. uro na večičnem prostoru velesojem. Občutno svadimo pred nakupom ukredne ure.
15495-28

Dražbe
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dražba hiše Hiša, pripravna za mesarico in druge manjše obrtne se proda v petek, dne 8. junija 1934 v Ljubljani, Florjanske ulice št. 40. Plačilo pogoj se ugodni. Prezame se lahko hipoteka, za drugo plačilo pride v poštev nekaj gozovine ter hranilne knjižice Ljudske pos. Kreditnega zavoda, Banovinske hranilnice in Češke ind. banke. Cenjena je na 150.000 Din. Nedeljna pojasnila dobite na sodišču, soba št. 18. Raven kupni naj se posloži na ugodni peticije.
15540-32

OBISKOVALCI VELESEJMA
oglejte si krasno razstavo tapetniških izdelkov: cuh zofe, spalne fotelje, otomane itd. v paviljonu »Ee«.
FRANC JAGER, LJUBLJANA,
tapetnik in dekorator, Sv. Petra nasip št. 29. — Telefon 20-42.

UGODNA PRILIKA ZA NABAVO ŽIME
za žimnice, fotelje, divane ter za vsa tapetniška in sedlarska dela se vam nudi na ljubljanskem velesojem v paviljonu »F«, kjer vam najbolje postrže tvrdka
VILKO MASTERL
PREDILNICA ZA ŽIMO — STRAZIŠČE PRI KRANJU
NIZKE CENE. 4855 PRVOVRSTNO BLAGO.

Službo dobi
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Izvežbana prodajalka na papirno in galanterijsko stroko, dobi mesto. — Po mesecih a prepričevali in v eni, ako na oglasni oddelku »Jutra« v Ljubljani pod znako »Spretna«.
15394-1

Prodaj
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Otroške vozičke in kolesa kupite poceni in tudi na obroke. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«, 15483-2
Zelo poceni se oblečete pri Preskerju v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 103-6

Pekovski pomočnik
z mojim izpitom, želi prenesti mesto — najraje v Ljubljani, kjer ima svoje odjemalce. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vajen vege deas«.
15502-2

Kapital
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Hranilno knjižico Mešne hranilnice Ljubljanske, kupimo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vajen vege deas«.
15503-2

Stirisob. stanovanje
stanovo, v vidi v centru mesta takoj oddam. Na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dvosob. stanovanje parketirano, pripravno za življenje, v bližini magistrata oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15493-2

Enosob. stanovanje
v južni strani mesta oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15494-2

Dvosob. stanovanje
v kopalnici, v centru mesta oddam takoj ali s 1. julijem za 700 Din. Vprašati v trgovini dr. Kanaky, Krekov trg št. 7.
15518-2

Vis a vis gl. pošte
lepo stanovanje s posebnim vzhodom. V primeru najmanj vsteta električna razsvetjava, topla voda. Sosporna telefonska. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15513-23

Zlato uro
z lepo starinsko zlato uro, ki je ukradel nekdo v nedeljo med 8. in 9. uro na večičnem prostoru velesojem. Občutno svadimo pred nakupom ukredne ure.
15495-28

Dražbe
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dražba hiše Hiša, pripravna za mesarico in druge manjše obrtne se proda v petek, dne 8. junija 1934 v Ljubljani, Florjanske ulice št. 40. Plačilo pogoj se ugodni. Prezame se lahko hipoteka, za drugo plačilo pride v poštev nekaj gozovine ter hranilne knjižice Ljudske pos. Kreditnega zavoda, Banovinske hranilnice in Češke ind. banke. Cenjena je na 150.000 Din. Nedeljna pojasnila dobite na sodišču, soba št. 18. Raven kupni naj se posloži na ugodni peticije.
15540-32

Postrežnik
sprejemem. Naslov v mekaru na Mesarykovi cesti št. 22. 15500-1

Trg. pomočnika
popolnoma izveženega v mešan in semeniki trgovini, ki je tudi porabljiv v skladu s spredne trdnice M. Berdaja v Mariboru.
15498-1

Pisarniško moč
vzajemno hotelске etroke, perfektno, sposobni, obvladajo slove, nemški in arbohr. jezik, sprejme hotele v letovističnem kraju s 35. junijem, za dobo 2 mesecov. Plača po dogovoru. Ponudbe s kopirji pošljite na oglasni oddelku »Jutra« pod »Hotelске pisarnice«.
15520-1

Enosob. stanovanje
v južni strani mesta oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15494-2

Dvosob. stanovanje
v kopalnici, v centru mesta oddam takoj ali s 1. julijem za 700 Din. Vprašati v trgovini dr. Kanaky, Krekov trg št. 7.
15518-2

Vis a vis gl. pošte
lepo stanovanje s posebnim vzhodom. V primeru najmanj vsteta električna razsvetjava, topla voda. Sosporna telefonska. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15513-23

Zlato uro
z lepo starinsko zlato uro, ki je ukradel nekdo v nedeljo med 8. in 9. uro na večičnem prostoru velesojem. Občutno svadimo pred nakupom ukredne ure.
15495-28

Dražbe
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dražba hiše Hiša, pripravna za mesarico in druge manjše obrtne se proda v petek, dne 8. junija 1934 v Ljubljani, Florjanske ulice št. 40. Plačilo pogoj se ugodni. Prezame se lahko hipoteka, za drugo plačilo pride v poštev nekaj gozovine ter hranilne knjižice Ljudske pos. Kreditnega zavoda, Banovinske hranilnice in Češke ind. banke. Cenjena je na 150.000 Din. Nedeljna pojasnila dobite na sodišču, soba št. 18. Raven kupni naj se posloži na ugodni peticije.
15540-32

OBISKOVALCI VELESEJMA
oglejte si krasno razstavo tapetniških izdelkov: cuh zofe, spalne fotelje, otomane itd. v paviljonu »Ee«.
FRANC JAGER, LJUBLJANA,
tapetnik in dekorator, Sv. Petra nasip št. 29. — Telefon 20-42.

UGODNA PRILIKA ZA NABAVO ŽIME
za žimnice, fotelje, divane ter za vsa tapetniška in sedlarska dela se vam nudi na ljubljanskem velesojem v paviljonu »F«, kjer vam najbolje postrže tvrdka
VILKO MASTERL
PREDILNICA ZA ŽIMO — STRAZIŠČE PRI KRANJU
NIZKE CENE. 4855 PRVOVRSTNO BLAGO.

Službo dobi
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Izvežbana prodajalka na papirno in galanterijsko stroko, dobi mesto. — Po mesecih a prepričevali in v eni, ako na oglasni oddelku »Jutra« v Ljubljani pod znako »Spretna«.
15394-1

Prodaj
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Otroške vozičke in kolesa kupite poceni in tudi na obroke. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«, 15483-2
Zelo poceni se oblečete pri Preskerju v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 103-6

Pekovski pomočnik
z mojim izpitom, želi prenesti mesto — najraje v Ljubljani, kjer ima svoje odjemalce. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vajen vege deas«.
15502-2

Kapital
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Hranilno knjižico Mešne hranilnice Ljubljanske, kupimo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vajen vege deas«.
15503-2

Stirisob. stanovanje
stanovo, v vidi v centru mesta takoj oddam. Na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dvosob. stanovanje parketirano, pripravno za življenje, v bližini magistrata oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15493-2

Enosob. stanovanje
v južni strani mesta oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15494-2

Dvosob. stanovanje
v kopalnici, v centru mesta oddam takoj ali s 1. julijem za 700 Din. Vprašati v trgovini dr. Kanaky, Krekov trg št. 7.
15518-2

Vis a vis gl. pošte
lepo stanovanje s posebnim vzhodom. V primeru najmanj vsteta električna razsvetjava, topla voda. Sosporna telefonska. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15513-23

Zlato uro
z lepo starinsko zlato uro, ki je ukradel nekdo v nedeljo med 8. in 9. uro na večičnem prostoru velesojem. Občutno svadimo pred nakupom ukredne ure.
15495-28

Dražbe
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dražba hiše Hiša, pripravna za mesarico in druge manjše obrtne se proda v petek, dne 8. junija 1934 v Ljubljani, Florjanske ulice št. 40. Plačilo pogoj se ugodni. Prezame se lahko hipoteka, za drugo plačilo pride v poštev nekaj gozovine ter hranilne knjižice Ljudske pos. Kreditnega zavoda, Banovinske hranilnice in Češke ind. banke. Cenjena je na 150.000 Din. Nedeljna pojasnila dobite na sodišču, soba št. 18. Raven kupni naj se posloži na ugodni peticije.
15540-32

Postrežnik
sprejemem. Naslov v mekaru na Mesarykovi cesti št. 22. 15500-1

Trg. pomočnika
popolnoma izveženega v mešan in semeniki trgovini, ki je tudi porabljiv v skladu s spredne trdnice M. Berdaja v Mariboru.
15498-1

Pisarniško moč
vzajemno hotelске etroke, perfektno, sposobni, obvladajo slove, nemški in arbohr. jezik, sprejme hotele v letovističnem kraju s 35. junijem, za dobo 2 mesecov. Plača po dogovoru. Ponudbe s kopirji pošljite na oglasni oddelku »Jutra« pod »Hotelске pisarnice«.
15520-1

Enosob. stanovanje
v južni strani mesta oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15494-2

Dvosob. stanovanje
v kopalnici, v centru mesta oddam takoj ali s 1. julijem za 700 Din. Vprašati v trgovini dr. Kanaky, Krekov trg št. 7.
15518-2

Vis a vis gl. pošte
lepo stanovanje s posebnim vzhodom. V primeru najmanj vsteta električna razsvetjava, topla voda. Sosporna telefonska. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15513-23

Zlato uro
z lepo starinsko zlato uro, ki je ukradel nekdo v nedeljo med 8. in 9. uro na večičnem prostoru velesojem. Občutno svadimo pred nakupom ukredne ure.
15495-28

Dražbe
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dražba hiše Hiša, pripravna za mesarico in druge manjše obrtne se proda v petek, dne 8. junija 1934 v Ljubljani, Florjanske ulice št. 40. Plačilo pogoj se ugodni. Prezame se lahko hipoteka, za drugo plačilo pride v poštev nekaj gozovine ter hranilne knjižice Ljudske pos. Kreditnega zavoda, Banovinske hranilnice in Češke ind. banke. Cenjena je na 150.000 Din. Nedeljna pojasnila dobite na sodišču, soba št. 18. Raven kupni naj se posloži na ugodni peticije.
15540-32

OBISKOVALCI VELESEJMA
oglejte si krasno razstavo tapetniških izdelkov: cuh zofe, spalne fotelje, otomane itd. v paviljonu »Ee«.
FRANC JAGER, LJUBLJANA,
tapetnik in dekorator, Sv. Petra nasip št. 29. — Telefon 20-42.

UGODNA PRILIKA ZA NABAVO ŽIME
za žimnice, fotelje, divane ter za vsa tapetniška in sedlarska dela se vam nudi na ljubljanskem velesojem v paviljonu »F«, kjer vam najbolje postrže tvrdka
VILKO MASTERL
PREDILNICA ZA ŽIMO — STRAZIŠČE PRI KRANJU
NIZKE CENE. 4855 PRVOVRSTNO BLAGO.

Službo dobi
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Izvežbana prodajalka na papirno in galanterijsko stroko, dobi mesto. — Po mesecih a prepričevali in v eni, ako na oglasni oddelku »Jutra« v Ljubljani pod znako »Spretna«.
15394-1

Prodaj
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Otroške vozičke in kolesa kupite poceni in tudi na obroke. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«, 15483-2
Zelo poceni se oblečete pri Preskerju v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 103-6

Pekovski pomočnik
z mojim izpitom, želi prenesti mesto — najraje v Ljubljani, kjer ima svoje odjemalce. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vajen vege deas«.
15502-2

Kapital
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Hranilno knjižico Mešne hranilnice Ljubljanske, kupimo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vajen vege deas«.
15503-2

Stirisob. stanovanje
stanovo, v vidi v centru mesta takoj oddam. Na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dvosob. stanovanje parketirano, pripravno za življenje, v bližini magistrata oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15493-2

Enosob. stanovanje
v južni strani mesta oddam z julijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15494-2

Dvosob. stanovanje
v kopalnici, v centru mesta oddam takoj ali s 1. julijem za 700 Din. Vprašati v trgovini dr. Kanaky, Krekov trg št. 7.
15518-2

Vis a vis gl. pošte
lepo stanovanje s posebnim vzhodom. V primeru najmanj vsteta električna razsvetjava, topla voda. Sosporna telefonska. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«.
15513-23

Zlato uro
z lepo starinsko zlato uro, ki je ukradel nekdo v nedeljo med 8. in 9. uro na večičnem prostoru velesojem. Občutno svadimo pred nakupom ukredne ure.
15495-28

Dražbe
Beseda 1 Din. davka 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.
Dražba hiše Hiša, pripravna za mesarico in druge manjše obrtne se proda v petek, dne 8. junija 1934 v Ljubljani, Florjanske ulice št. 40. Plačilo pogoj se ugodni. Prezame se lahko hipoteka, za drugo plačilo pride v poštev nekaj gozovine ter hranilne knjižice Ljudske pos. Kreditnega zavoda, Banovinske hranilnice in Češke ind. banke. Cenjena je na 150.000 Din. Nedeljna pojasnila dobite na sodišču, soba št. 18. Raven kupni naj se posloži na ugodni peticije.
15540-32